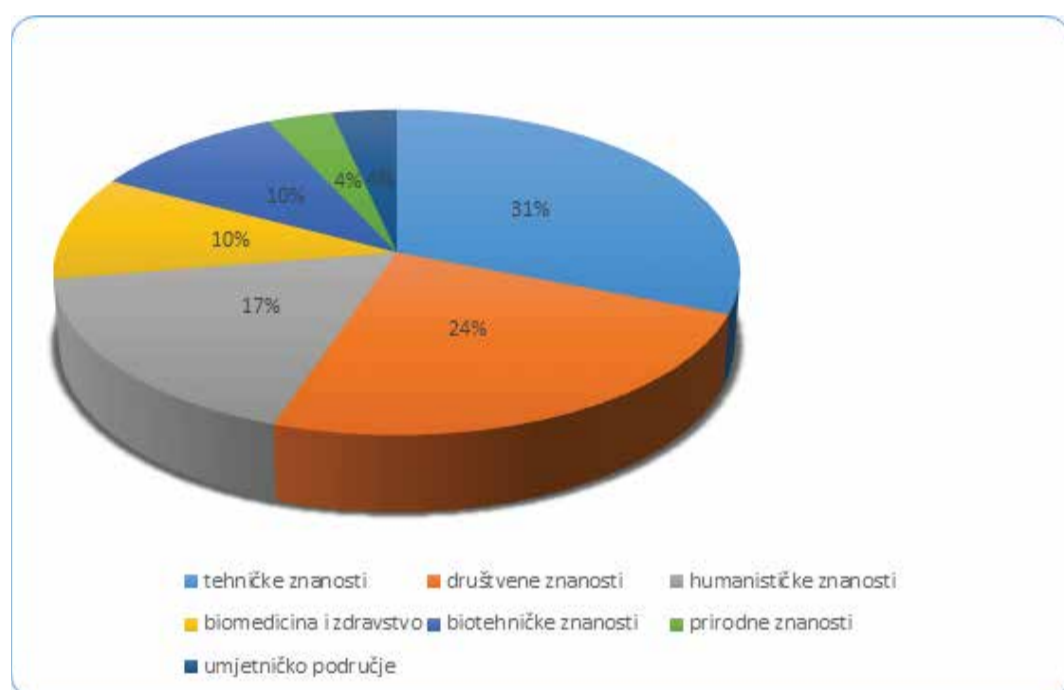

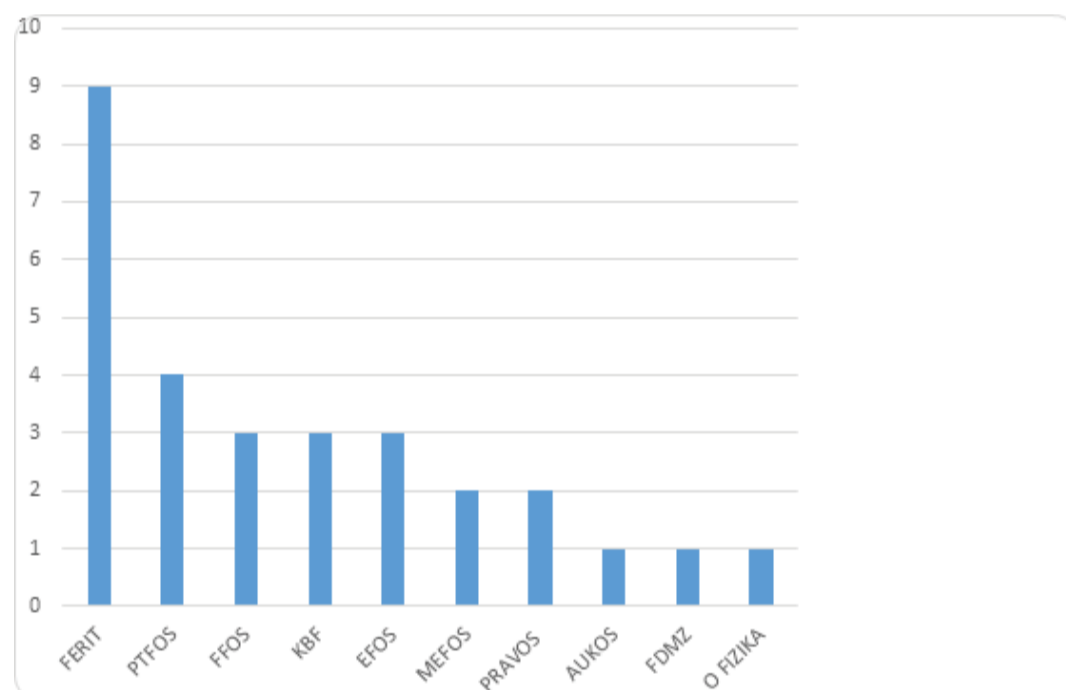
TEMA BROJA

POTVRDA IZBORA NASTAVNIKA NA RADNO MJESTO REDOVITOG PROFESORA NA SVEUČILIŠTU JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

str. 6-7

IZBOR PO PODRUČJIMA ZNANOSTI

**IZBOR PO SASTAVNICAMA SVEUČILIŠTA
JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU**

ČAROBNA 7. NOĆ ZNANOSTI NA PTF-u

str. 13

**Obilježene okrugle obljetnice postojanja
Diacovensije i Teofila, znanstvenoga
i studentskoga časopisa Katoličkoga
bogoslavnog fakulteta u Đakovu**

str. 8

**TEATROLOŠKI ZNANSTVENI
SKUP 34. KRLEŽINI DANI
NA FILOZOFSKOM
FAKULTETU U OSIJEKU**

str. 10

3. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2023./2024. g. održana 19. prosinca 2023.

● Imenovanje Vijeća za interdisciplinarni međusveučilišni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost

Interdisciplinarni međusveučilišni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost dio je djelatnosti visokog obrazovanja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a organizacijski se izvodi na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na temelju prijedloga Rektora, članovi Senata donijeli su Odluku o imenovanju Vijeća za interdisciplinarni međusveučilišni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost. Vijeće čini osam nastavnika na znanstveno-nastavnim radnim mjestima koji izvode nastavu na interdisciplinarnom međusveučilišnom doktorskom studiju te jedan predstavnik studenata.

● Potvrda statusa gostujućih nastavnika na Medicinskom fakultetu u akademskoj 2023./2024. godini

● prof. dr. med. habil. dr. h. c. Klaus Begall

Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznatog profesora, Odluke Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta Osijek i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva za provjeru uvjeta za priznavanje statusa međunarodno priznatog znanstvenika i profesora u statusu gostujućeg nastavnika na Medicinskom fakultetu, Senat je donio Odluku o potvrdi statusa

priznavanje statusa međunarodno priznatog znanstvenika i profesora u statusu gostujućeg nastavnika na Medicinskom fakultetu, Senat je donio Odluku o potvrdi statusa gostujućeg nastavnika, prof. dr. med. habil. dr. h. c. Klaus Begalla, specijalista otorinolaringologije, fonijatrije i pedijatrijske audiologije, medicinskog direktora klinike AMEOS - Klinikum Halberstadt, Njemačka i sveučilišnog profesora s izborom u statusu doživotnog službenika od ministra znanosti i istraživanja savezne pokrajine Sachsen-Anhalt, Njemačka.

Prof. dr. Klausu Begallu povjerala se izvođenje nastave iz kolegija *Klinička propedeutika* na sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju Medicina na njemačkom jeziku na Medicinskom fakultetu Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

● dr. sc. Klaus Erik Mönkemüller, dr. med.

Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznatog profesora, Odluke Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta Osijek i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva za provjeru uvjeta za priznavanje statusa međunarodno priznatog znanstvenika i profesora u statusu gostujućeg nastavnika na Medicinskom fakultetu, Senat je donio Odluku o potvrdi statusa

gostujućeg nastavnika, dr. sc. Klaus Erika Mönkemüllera, dr. med. FASGE, specijalista interne medicine Ameos Klinikum Halberstadt Njemačka, počasnom profesorom Universidad de la Republica, Montevideo, Urugvaj; docentu Universidad Nacional del Nordeste, Corrientes, Argentina; naslovnom docentu Sveučilišta Otto von Guericke, Magdeburg, Njemačka; gostujućem profesorom na Sveučilištu u Beogradu, Srbija. Dr. sc. Mönkemülleru povjerala se izvođenje nastave iz kolegija *Klinička propedeutika i Interna medicina - Gastroenterologija* na Sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju Medicina na njemačkom jeziku na Medicinskom fakultetu Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

● Davanje suglasnosti na Odluku Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta za stjecanje doktorata znanosti na temelju znanstvenih dostignuća, izradom i javnom obranom doktorske kandidate Jakova Milića, dr. med., mag. theolog., i Marije Čatipović, dr. med.

Senat je dao suglasnost na Odluku Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta Osijek o ispunjavanju propisanih uvjeta doktorske kandida-

ta **Jakova Milića, dr. med., mag. theolog.** za stjecanje doktorata znanosti na doktorskom studiju *Biomedicina i zdravstvo* temeljem izrade i javne obrane doktorskoga rada na Medicinskom fakultetu.

Odbor za pravna i statutarna pitanja utvrdio je da je Medicinski fakultet proveo postupak utvrđivanja uvjeta za stjecanje doktorata znanosti na doktorskom studiju *Biomedicina i zdravstvo* na Medicinskom fakultetu Osijek na temelju izrade i javne obrane doktorskoga rada za doktorske kandidate Jakova Milića, dr. med., mag. theolog., za stjecanje doktorata znanosti na doktorskom studiju *Biomedicina i zdravstvo* na temelju izrade i javne obrane doktorskoga rada na Medicinskom fakultetu Osijek. Senat je dao suglasnost na Odluku Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta Osijek o ispunjavanju propisanih uvjeta doktorske kandidatkinje **Marije Čatipović, dr. med.,** za stjecanje doktorata znanosti na doktorskom studiju *Biomedicina i zdravstvo* na temelju izrade i javne obrane doktorskoga rada na Medicinskom fakultetu Osijek.

Odbor za pravna i statutarna pitanja utvrdio je da je Medicinski fakultet proveo postupak utvrđivanja uvjeta za stjecanje doktorata znanosti na doktorskom studiju *Biomedicina i zdravstvo* na Medicinskom fakultetu Osijek na temelju izrade i javne obrane doktorskoga rada doktorske kandidatkinje **Marije Čatipović, dr. med.** Slijedom navedenog, Odbor je predložio Senatu davanje suglasnosti na Odluku Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta Osijek o ispunjavanju propisanih uvjeta doktorske kandidatkinje **Marije Čatipović** za stjecanje doktorata znanosti na doktorskom studiju *Biomedicina i zdravstvo* na temelju izrade i javne obrane doktorskoga rada na Medicinskom fakultetu Osijek.

● Davanje suglasnosti na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom Program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije Upravljanje kvalitetom hrane u ugostiteljstvu na Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požezi

Na temelju dostavljene dokumentacije i prihvaćanjem Izvješća Povjerenstva o provedbi postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja *Program*

obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije Upravljanje kvalitetom hrane u ugostiteljstvu Senat Sveučilišta Osijeku dao je suglasnost na ustroj i izvedbu navedenog programa cjeloživotnog učenja na **Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požezi**. Taj program cjeloživotnog učenja u skladu je sa standardima skupova ishoda učenja upisanima u Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

● Sveučilišno izdavaštvo

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatrao je prijedlog za izdavanje sveučilišne znanstvene monografije "Aktivnosti u okviru projekta KK.01.1.1.01.0010 (2017-2023)" i utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te je predložio Senatu izdavanje sveučilišne znanstvene monografije. Na prijedlog Povjerenstva za izdavačku djelatnost Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje sveučilišne znanstvene monografije naslovljene "Aktivnosti u okviru projekta KK.01.1.1.01.0010 (2017-2023)" autora: prof. dr. sc. Gordana Lauca, prof. dr. sc. Zlate Kralik, izv. prof. dr. sc. Aleksandra Sečenjića te autorice urednice prof. dr. sc. Ines Drenjančević.

„Glagoljaška večer“ u bečkom Veleposlanstvu Republike Hrvatske

Dejan GLUVAČEVIĆ

„Glagoljaška večer“, znanstveno-kulturni program, održana je 14. prosinca 2023. godine u bečkom Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Republici Hrvatskoj, a pod pokroviteljstvom Ministarstva vanjskih i europskih poslova. Program su upriličile tri znanstvenice i umjetnice - Jasna Horvat, Katarina Livljanić i Josipa Mijoč. „Glagoljaškoj večeri“ nazočili su ugledni uzvanici, među kojima se nalazio Jiriho Šitlera, veleposlanik Republike Hrvatske u Beču, a hrvatski veleposlanik Daniel Glunčić podsjetio je kako se programom obilježava deseta obljetnica članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji. U ime Matice hrvatske Beč uzvanike je pozdravila Adrijana Markon Jurčić istaknuvši umjetnička ostvarenja Jasne Horvat i Katarine Livljanić, produkcijske projekte Josipe Mijoč i učinke svih triju znanstvenica usmjerene inovativnom brendiranju kulturom. Program Glagoljaške večeri nastavljen je čitanjem teksta „Tko sam ja?“, proslava romana „Az“ Jasne Horvat (Naklada Ljevak 2009. i 2020.), a potom razotkrivanjem motiva koji su Jasnu Horvat usmjerili književnom interpretiranju hrvatske glagoljice za koje je 2010. nagrađena HAZU-ovom književnom nagradom „Josip Juraj Strossmayer.“ Josipa Mijoč naglasila je da je „popularizacijski uspon glagoljice okidač za upoznavanje hrvatske glagoljice u ulozi glavne junakinje brendiranja kulturom primjenom Modela kružne kre-

ativnosti. Teorijski i praktično brendiranje kulturom uspostavljeno je na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, a u suradnji s Institutom Andizet i studentima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.“ Katarina Livljanić prikazala je glagoljaško pjevanje kroz povijest, od srednjeg vijeka i prvih pisanih spomena liturgijskoga pjevanja na staroslavenskome do spomenika glagoljaškog pjevanja u usmenoj predaji kako se do danas očuvalo na jadranskoj obali i otocima. Prikaz je ilustrirala zvučnim primjerima glagoljaškog pjevanja (Plač Jeremije Proroka, Govorenje Judino skalama) prisutnima u današnjoj usmenoj predaji te u kreativnom radu ansambla Dialogos čija je umjetnička voditeljica Katarina Livljanić.

Knjiga „Brendiranje kulturom: glagoljica“

Jasna Horvat i Josipa Mijoč za potrebe „Glagoljaške večeri“ napisale su i objavile knjigu „Brendiranje kulturom: glagoljica“. Izdavač knjige Institut je Andizet, a knjiga obima 148 stranica namijenjena je studentima, znanstvenicima te nositeljima javnih politika usmjerenih nacionalnom brendiranju Republike Hrvatske. Doc. dr. sc. Dejan Gluvačević, recenzent knjige „Brendiranje kulturom: glagoljica“ navodi da je „nacionalno brendiranje znanstveni i stručni izazov u kojemu se susreće veći broj znanstvenih područja kako bi se sukladno globalnim okolnostima jedinstveno

- Strossmayer, po kojem osječko sveučilište nosi ime, ponosio bi se promocijom glagoljice kakvu poduzimaju znanstvenici na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. „Glagoljaška večer“ u Beču pokazala je na važnu ulogu ekonomske znanosti u promidžbi hrvatske kulturne baštine.
- Pismo je vrhunac ljudskih komunikacijskih sposobnosti autorice povezuju s današnjim razvijenim gospodarstvima jer, kako navode, tek velike kulture posjeduju vlastita pisma i prema njima se odnose kao prema kapitalnom kulturnom resursu.

IZ RECENZIJAKNJIGE „BRENDIRANJE KULTUROM: GLAGOLJICA“

- „Odnoseći se prema glagoljici kao kulturnom resursu koji se umnažanjem uvećava, autorice primjenu glagoljice u Modelu kružne kreativnosti teorijski uspostavljaju, tu-mače i provjeravaju.“

rješenje istražilo, ponudilo te planski usmjerilo.“ Gluvačević uočava da autorice Horvat i Mijoč „brendiranje tumače kao kruženje jedne ideje u proizvođačkim rješenjima svih sektora kreativne industrije, a za slučaj koji propituju u ovoj studiji izboru brendiranja glagoljicom - nacionalnim pismom Republike Hrvatske.“

Romani Jasne Horvat ishodište kružne kreativnosti

Da je predstavljena Model istraživački novum, potvrđuje i recenzija izv. prof. dr. sc. Marije Benić Penave koja obrazlaže da je „riječ o znanstveno-istraživačkom projektu koji autorice provode od 2015. godine, a primijenjenom na književnom tekstu „Az“ Jasne Horvat koji je 2010. godine nagrađen HAZU-ovom nagradom za književnost.“

Među opisanim primjerima uzvanici su imali prigodu vidjeti svijetleći stup glagoljskog znakovlja „Alkar“, medalju „Ave, OsEconomia“, dio „Sunčanoga sata“ Ekonomskog fakulteta u Osijeku te Slatki „Az“ - medenjake načinjene u obliku prvog glagoljskoga slova.

Horvat i Mijoč u Beču su najavile da namjeravaju Model kružne kreativnosti prilagodavati brendiranju drugih društvenih fenomena te da u središte Modela postavljaju književne tekstove Jasne Horvat. Takav znanstveno-umjetnički pothvat usmjeren je pronalaženju formule cjelovitog brendiranja države, ali i manjih entiteta kakvima su gradovi, poduzeća, proizvodi, ali i osobnosti te znanstveni ili umjetnički radovi. Takav autorski napor ostvaruje znanstveni i stručni doprinos u području društvenih znanosti, posebice u granama ekonomije, informacijskih znanosti i komunikologije.

PRAVNI FAKULTET OSIJEK OBILJEŽIO 48 GODINA DJELOVANJA

Veronika SUDAR

Pravni fakultet Osijek obilježio je 48. godinu djelovanja svečanom sjednicom Fakultetskog vijeća koja se održala 21. prosinca 2023. godine. Predma je Fakultet formalno proslavio 48. rođendan, izobrazba pravnika u Osijeku ima svoju tradiciju pune 62 godine, odnosno od 1961. godine kada je s radom započeo dislocirani Pravni studij u Osijeku u organizaciji Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pod nazivom Centar za izvanredni studij u Osijeku. Fakultet je osnovan 10. rujna 1975., a službeno utemeljen 22. prosinca te godine. Potreba za obrazovanjem novih generacija pravnika i danas je izuzetno velika te Fakultet trenutačno broji oko 2100 studenata. Na Pravnom fakultetu Osijek postoje tri studijska programa: za buduće pravnike to je sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij Pravo. Stručni prijediplomski studij Upravni studij traje tri godine i namijenjen je svim zainteresiranim budućim stručnjacima za rad u državnoj upravi. Najmlađi studij dostupan na Pravnom fakultetu Osijek jest studij Socijalnog rada pa će tako budući studenti zainteresirani za socijalni rad pronaći svoje mjesto na sveučilišnom prijediplomskom i diplomskom studiju Socijalni rad. Pravni fakultet Osijek nudi i mogućnost nastavka obrazovanja i znanstvenog usavršavanja. Stručni diplomski studij Javna uprava nudi nastavak obrazovanja nakon završetka stručnog prijediplomskog studija Upravnog studija. Znanstveno usavršavanje može biti i na poslijediplomskom specijalističkom studiju Ljudska pra-

va, na poslijediplomskom specijalističkom studiju Poslovno pravo i poslovne transakcije ili pak na specijalističkom studiju Kazneno pravo, jednom od najnovijih studijskih programa namijenjenog stručnjacima kaznenopravnog područja i srodnih disciplina. Znanstvenu karijeru moguće je nastaviti i na poslijediplomskom (sveučilišnom) doktorskom studiju Pravo.

Dekan Pravnog fakulteta, prof. dr. sc. Tunjica Petrašević u svojem je pozdravnom govoru istaknuo da je misija Pravnog fakulteta Osijek, od osnutka 1975. godine, sustavno razvijati i unaprjeđivati pojedinca i zajednicu. „Dosašnji napori rezultirali su obrazovanjem generacija izvrsnih pravnika, koji su svoju karijeru izgradili u okviru najviših razina zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti kao i području znanosti i visokog obrazovanja. Na Fakultetu je do danas više od 10 000 polaznika uspješno okončalo svoje obrazovanje na nekom od studijskih programa Fakulteta“, rekao je. „Pravni kadar izuzetno je bitan za društvo u cjelini. To je jedno izuzetno bitno i važno zanimanje, ali s druge strane i jako stresno zanimanje koje traži potpuni čovjekov angažman predan struci.“ - istaknuo je rektor Sveučilišta, prof. dr. sc. Vlado Guberac u svojem obraćanju na svečanoj sjednici.

Rad i projekte Fakulteta prepoznali su i podržali Grad Osijek te Osječko-baranjska županija, a pohvala za uspješan razvoj i napredak stigla je i od državnog tajnika Ministarstva znanosti i obrazovanja, gospodina Ivice Sušca. Veliki značaj za uspješnost Fakulteta predstavlja suradnja s pravnim praktičarima pa su uvaženi gosti na svečanoj sjednici bili i predstavnici sudbene vlasti i odvjetništva.

**PROJEKTI
SVEUČILIŠTA U
OSIJEKU**
**Predstavljamo
projekte Fakulteta
agrobiotehničkih
znanosti, Pravnog
fakulteta,
Prehrambeno-
tehnološkog
fakulteta i
Akademije
za umjetnost
i kulturu,
znanstveno/
umjetničko-
nastavnih
sastavnica
Sveučilišta u
Osijeku**

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnoga glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020." iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Predstavili smo projekte u okviru operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.", projekte Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava financijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavni istraživački projekti", projekti u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti", projekte Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru programa Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. Predstavljen je i dio aktivnosti u okviru COST programa. COST (European Cooperation in

Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971., koji promiče suradnju među znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža među znanstvenicima, ali i nevladinim organizacijama kao i malim i srednjim poduzećima kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U prethodnim brojevima Glasnika predstavljen je EUKI projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova. Po prvi je put predstavljan projekt u sklopu programa Horizon Europe Framework Programme (HORIZON) koji se provodi po načelima Novoga europskog Bauhausa (NEB), a čine ga tri temeljne vrijednosti: održivost, estetika i uključivanje koje povezuju znanost, tehnologiju i inženjerstvo s kulturom i umjetnošću.

U ovome broju Sveučilišnoga glasnika predstavljamo znanstvenoistraživačke projekte Fakulteta agrobiotehničkih znanosti, Pravnog fakulteta, Prehrambeno-tehnološkog fakulteta te Akademije za umjetnost i kulturu, znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

U okviru programa za istraživanje i inovacije "Obzor Europa", Fakultet agrobiotehničkih znanosti sudjeluje u provedbi projekta BeeGuards: "Otporno pčelarstvo i uzgoj radi zaštite prirodnih genetskih resursa i usluga oprašivanja", a suradnik je na projektu doc. dr. sc. Marin Kovačić. Projektu je cilj provedba održive prakse upravljanja pčelinjim zajednicama, nove strategije uzgoja te digitalne alate koji će pčelarskom sektoru omogućiti prilagodbu

na promjenjivo okruženje.

Pravni fakultet u okviru Erasmus+ programa sudjeluje u provedbi projekta: "European support for children at risk of poverty (EU SHINE)", a voditeljica je projekta doc. dr. sc. Dinka Čaha. Istraživanje će doprinijeti jačanju odgovornosti sustava socijalne skrbi i održivosti socijalnoga mentorstva te potporu djeci koja se susreću s društvenim i ekonomskim preprekama povezanim s diskriminacijom i smanjenim prilikama.

Na Prehrambeno-tehnološkome fakultetu održan je drugi transnacionalni sastanak ReS-Food projekta (Reducing Food Waste and Rescue Surplus Food Supplies) u okviru Erasmus+ programa u kojem PTFOS sudjeluje kao partnerska institucija, a čija je koordinatorka prof. dr. sc. Sandra Budžaki. Izrada programa obrazovanja/obuke provest će se kroz razvoj nastavnog plana i programa za online tečaj čiji je cilj bolje razumijevanja problematike otpada od hrane te primjena društvenih i okolišnih koncepata smanjenja istog.

Akademija za umjetnost i kulturu sudjeluje u realizaciji međunarodnoga projekta NEWAVES koji okuplja partnere i sudionike iz četiriju europskih zemalja: Portugala, Sjeverne Makedonije, Slovačke i Hrvatske. Riječ je o projektu koji predstavlja suradnički savez za oporavak radija i jačanje medija zajednice na slabije naseljenim područjima (NEWAVES - Collaborative Alliance for Radio Recovery and Boost of Community News Media in Low-density Territories), a financiran je programskim okvirom Europske komisije za podršku kulturi i audiovizualnom sektoru Kreativna Europa (Creative Europe Programme - CREA).

AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

**Akademija za umjetnost i kulturu
u Osijeku s partnerima iz četiriju
europskih zemalja razvija
novu digitalnu radijsku platformu**

Snježana BARIĆ-ŠELMIĆ

U portugalskom je gradu Guarda 20. i 21. rujna 2023. održan početni sastanak (kick-off meeting) u okviru međunarodnoga projekta NEWAVES koji okuplja partnere i sudionike iz četiriju europskih zemalja: Portugala, Sjeverne Makedonije, Slovačke i Hrvatske. Riječ je o projektu koji predstavlja suradnički savez za oporavak radija i jačanje medija zajednice na slabije naseljenim područjima (NEWAVES - Collaborative Alliance for Radio Recovery and Boost of Community News Media in Low-density Territories), a koji je financiran programskim okvirom Europske komisije za podršku kulturi i audiovizualnom sektoru Kreativna Europa (Creative Europe Programme - CREA).

Ukupna vrijednost Newaves projekta koji je proveden u sklopu natječaja Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (European Education and Executive Agency - EACEA) je 916.315,90 eura, a većim je dijelom sufinanciran sredstvima Europske unije u iznosu od 733.052,72 eura.

U projektu sudjeluje ukupno osam partnera - četiri visokoškolske institucije i četiri medijske kuće, po jedna iz svake države. Nositelj projekta je Instituto Politecnico da Guarda (Portugal), a partneri su: Radio Altitude da Guarda (Portugal), Trgovski radiodifuzno društvo Radio Kanal 77 DOOEL (Sjeverna Makedonija), Goce Delčev State University Štip (Sjeverna Makedonija), Trencianska Univerzita Alexandra Dubčeka u Trencinu (Slovačka), Rozhlas a televízia Slovenska (Slovačka), Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku te kao pridruženi partner, Hrvatski radio - Radio Osijek.

Projekt NEWAVES službeno je započeo u lipnju 2023. i traje 24 mjeseca, odnosno do lipnja 2025., a osmišljen je kao mreža za razmjenu najboljih praksi među lokalnim radijskim postajama, novinarima i ko-

munikacijskim stručnjacima.

Naime, medijski sektor se suočava s nekoliko izazova na lokalnoj i regionalnoj razini, posebice u slabije naseljenim europskim regijama. Digitalizacija je omogućila objavljivanje vijesti u različitim formatima, a digitalna tranzicija uzrokovala je promjene u konzumaciji i monetizaciji informativnog sadržaja, što je povećalo konkurentnost tržišta, posebice u radijskom sektoru, koji je svoje slušatelje, uglavnom mlade, prebacio na online izvore, a prihodi od oglašavanja znatno su pali. To je utjecalo na financijsku održivost lokalnih i regionalnih radija, koji su u mnogim slučajevima bili prisiljeni prekinuti svoju djelatnost.

NEWAVES je rođen iz potrebe da se odgovori na izazove lokalnih i regionalnih radija smještenih u područjima niske gustoće. Suočeni s nedostatkom financijskih i monetarnih resursa i izvora sadržaja za svoju publiku, lokalne radio stanice nailaze na prepreke koje bi mogle dovesti do njihovog izumiranja. Ova masovna suradnička inicijativa kao partnerstvo između obrazovnih institucija i poduzeća, potaknut će zajednički razvoj resursa za promicanje vrhunskih digitalnih vještina lokalnih i regionalnih radija s ciljem njihove financijske održivosti dok se

bore protiv dezinformacija. NEWAVES spaja ne samo radije u široku mrežu suradnje kroz samu digitalnu platformu, već i kroz okupljanje institucija visokog obrazovanja (HEI) specijaliziranih za medijski sektor, te lokalnih i regionalnih radija.

Pružajući mogućnost lokalnim postajama diljem Europe pridružiti se mreži podrške, NEWAVES razvija prekograničnu i međusektorsku zajednicu koja će surađivati i imati pristup različitim alatima i resursima, uključujući digitalnu platformu za distribuciju radijskog programa u različitim žanrovima. Platforma će sadržavati materijale koje će proizvesti svaka od uključenih lokalnih radijskih postaja, dajući im pristup i promovirajući cirkuliranje širokoga spektra europskih (tzv. globalnih) sadržaja, poboljšavajući ono što mogu ponuditi svojim slušateljima i jačajući njihovu konkurentnost. Projektom će se implementirati centar za prijenos znanja za radijski sektor na lokalnoj razini te usavršavanje profesionalnih vještina novinara i medijskih djelatnika. Kako bi se postigli navedeni ciljevi, NEWAVES će omogućiti osposobljavanje sadašnjih i budućih komunikacijskih stručnjaka i studenata putem fizičkih i online programa mobilnosti, kao i programa tečaja e-učenja kao odgovora na specifične potrebe lokalnih radija. Program će biti razvijen kroz kolaborativni proces radionica za koje će se zajednički stvoriti sadržaj. Materijal će nakon evaluacije biti dostupan na platformi te će time NEWAVES aktivno doprinijeti kvalitetnom i pouzdanom radijskom novinarstvu.

Na početnom sastanku u Guardu u ime Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku sudjelovalo je troje nastavnika s Odsjeka za kulturu, medije i menadžment - dr. sc. Snježana Barić-Šelmić, izv. prof. dr. sc. Marina Đukić i predavač Tomislav Levak. U provedbi i realizaciji ovoga projekta sudjeluju još i dr. sc. Antonija Matić i Kristina Vinković iz Ureda za znanost, umjetnost, programe, projekte EU i međuinstitucijsku suradnju.

PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET OSIJEK

**Održan drugi
transnacionalni sastanak
ReS-Food projekta u Osijeku**

Sandra BUDŽAKI

- **Naziv projekta:** Reducing Food Waste and Rescue Surplus Food Supplies
- **Akronim projekta:** ReS-Food
- **Nositelj projekta:** Tehnološki fakultet Sveučilišta u Novom Sadu
- **Partner na projektu:** Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek (PTFOS)
- **Koordinator projekta na PTFOS-u:** prof. dr. sc. Sandra Budžaki
- **Vrijednost projekta:** 250 000 eura
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta:** 1. 11. 2022. - 31. 10. 2024.
- **Izvor financiranja:** ERASMUS+ KA2 program u kategoriji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (2022-1-RS01-KA220-VET-000088446)
- **Mrežna stranica projekta:** <http://www.res-food.eu/>

Napredak u okviru projekta: Gotovo punih godinu dana provedbe projekta *Reducing Food Waste and Rescue Surplus Food Supplies* (dalje *ReS-Food*) projektni timovi iz šest partnerskih institucija ponovno su se okupili na drugom transnacionalnom sastanku u Osijeku. Sastanak je održan u vijećnici Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek 21. i 22. rujna 2023. Sastankom je predsjedala koordinatorka osječčkog tima prof. dr. sc. Sandra Budžaki, a glavna tema sastanka bio je Radni Paket 3 koji vodi tim iz Osijeka, a kojem je glavni cilj izrada obrazovnog paketa koji podrazumijeva izradu kurikula za dvostruki ReS-Food tečaj. Izrada programa obrazovanja/obuke provest će se kroz razvoj nastavnog plana i programa za online tečaj čiji je cilj bolje razumijevanja problematike otpada od hrane (primjerice razlikovanje ostataka od hrane od otpada od hrane) te primjena društvenih i okolišnih koncepata smanjenja otpada od hrane. Nadalje, u okviru kategorije sigurnost hrane kao najvažnijeg elementa u lancu doniranja hrane, u programu će biti obuhvaćene teme opasnosti vezanih za hranu, kontaminacija hrane, načini i osnovne značajke prikupljanja, rukovanja, skladištenja i transporta ostataka od hrane te upoznavanje s osnovnim postupcima

i mogućnostima zbrinjavanja otpada od hrane. Sve navedeno bit će popraćeno važećim zakonodavnim propisima na nacionalnoj i europskoj razini. Svi budući polaznici tečaja moći će proširiti svoje komunikacijske

i prezentacijske vještine kroz odgovarajuće aktivnosti koje se predviđaju ReS-Food tečajem kao i kritičko razmišljanje kroz inovativna rješenja za zbrinjavanje ostataka od hrane.

Drugi dio ReS-Food tečaja bit će namijenjen humanitarnim dionicima koji su već uključeni u proces doniranja i distribucije hrane skupinama u potrebi. Tečaj će biti primijenjen na nevladine organizacije, dobrotvorne organizacije, općine, organizacije za brigu o starijima i sve one koje prikupljaju višak hrane za doniranje te provode raspodjelu skupinama u potrebi. Najvažnije teme koje će u okviru ReS-Food tečaja tim dionicima biti predstavljene jesu sigurnost i higijena hrane, sljedivost i odgovornost.

Oba spomenuta tečaja bit će izrađena isključivo za besplatno online korištenje preko mrežne stranice projekta: <https://www.res-food.eu/>.

Komu je namijenjen ReS-Food tečaj? Ciljna su skupina dionici u opskrbnom lancu hranom i iz područja ugostiteljstva te humanitarne nevladine organizacije, ali i svi zainteresirani koji su voljni proširiti svoje znanje u području gospodarenja hranom. Tečaj će biti primjeren i za zaposlenike/volontere i za rukovođe pozicije spomenutih dionika. Završna konferencija ReS-Food projekta, na kojoj će biti predstavljeni rezultati projekta, uključujući i razvijene besplatne online tečajeve, planirana je krajem 2024. godine u Osijeku. Treći i posljednji transnacionalni sastanak projektnog tima ReS-Food projekta održat će se u Novom Sadu pred kraj razdoblja provedbe projekta u organizaciji voditelja projekta, Sveučilišta u Novom Sadu.

Marin KOVAČIĆ

FAKULTET AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

Otporno pčelarstvo i uzgoj radi zaštite prirodnih genetskih resursa i usluga oprašivanja

U Europi danas više od 600 000 pčelara igra važnu ulogu u ruralnim područjima, proizvodeći med vrijedan gotovo dvije milijarde eura godišnje. Ta industrija ne samo da održava milijune radnih mjesta nego je i ključan akter u oprašivanju bilja. Vrijednost koju pčele doprinose oprašivanjem višestruko premašuje vrijednost same pčelarske proizvodnje i procjenjuje se na 15 milijardi eura godišnje u EU-u. Važno je naglasiti da su pčele ključni dionici prirodnog ekosustava Europe, doprinoseći reprodukciji samonikloga bilja. Međutim, posljednjih 40 godina donijelo je brojne probleme za medonosnu pčelu. Intenziviranje poljoprivredne proizvodnje, klimatske promjene te grinja varoa predstavljaju glavne prijetnje. Grinja varoa, s virusima koje prenosi, uništava je većinu divljih populacija medonosne pčele u Europi, a one u rukama pčelara ovise o zaštiti pčela od bolesti. Klimatske promjene i sve toplije vrijeme tijekom jeseni produljuje ciklus razvoja pčela što povećava reprodukciju grinje. Promjene u datumu početka i duljini cvatnje biljaka narušavaju izvore hrane pčela, stavlajući tradicionalne metode pčelarstva na

kušnju. Povećanje temperature povećava vjerojatnost širenja invazivnih vrsta poput onih iz toplih područja Afrike i južne Azije. Ekstremni vremenski uvjeti, poput jakih kiša ili oluja, ometaju sposobnost pčela da skupljaju hranu, dok suše degradiraju njihova staništa. To na koncu dovodi do značajnih gubitaka pčelinjih zajednica i prisiljava pčelare da prihranjuju pčele. Rješavanje tih problema od vitalne je važnosti za zdravlje medonosne pčele i održivost pčelarstva kao sektora. Navedeni izazovi osnova su tematika projekta BeeGuards koji je odabran kao jedan od dvaju istraživačkih projekata pod pozivom "Održivo pčelarstvo" financiran kroz okvirni program za istraživanje i inovacije "Obzor Europa" (HORIZON-CL6-2022-BI-ODIV-02). Projektni tim BeeGuards, kojim koordinira dr. Cecilia Costa iz istraživačkog centra CREA za poljoprivredu i okoliš (Italija), sastoji

se od 27 partnera uključujući znanstvenike, pčelare i pčelarske saveze, konzultantske i tehnološke tvrtke iz 16 zemalja. Četverogodišnji projekt (ukupne vrijednosti šest milijuna eura), koji je počeo u listopadu 2023., ima za cilj pružiti održive prakse upravljanja pčelinjim zajednicama, nove strategije uzgoja te digitalne alate koji će pčelarskom sektoru omogućiti prilagodbu na promjenjivo okruženje. Planirana su terenska znanstvena istraživanja u 11 zemalja u Europi (te Argentini i Izraelu) tijekom kojih će se ispitati primjena inovativnih praksi upravljanja pčelinjim zajednicama uz korištenje košnica opremljenih digitalnim senzorima. Time će se poduprijeti rad pčelara davanjem smjernica za prilagodbu pčelarske prakse na sadašnje i buduće izazove. Tijekom provedbe projekta obaviti će se imunološka, patološka, genomska i ekološka istraživanja koja će pomoći ispitati kako način upravlja-

nja pčelinjim zajednicama, klima i okoliš djeluju na medonosne pčele i druge oprašivače. Pčelari, poljoprivrednici i građani također će biti uključeni u projekt putem WikiBeedije, građana znanstvenika i ispitivanja ugljičnog otiska kako bi se osiguralo da se rezultati istraživanja izravno pretoče u korisne prakse za krajnje korisnike.

Osnovni su ciljevi projekta:

- primijeniti strategiju pčelarenja temeljenu na pragovima zaraženosti grinjom kako bi se smanjila ovisnost o tretmanima i minimizirali gubici zajednica
- uvesti inovativne metode uzgoja koje će omogućiti pčelarima poboljšanje i očuvanje lokalno prilagođenih pčela
- ponuditi alate za odlučivanje temeljene na modelima koji se oslanjaju na podatke iz integrirane paneuropske

digitalne mreže pčelinjaka

- pružiti znanje o interakciji klimatskih promjena, pčelarstva i genotipa s ključnim biološkim mehanizmima reprodukcije grinje varoe
- ispitati kako klima utječe na pojavu novih prijetnji te poboljšati otpornost i pripremljenost pčelarskog sektora kroz predviđanje pojave prijetnji i razvoj strategija njihovih ublažavanja
- povezati znanje o imunitetu, zdravlju, prehrani i genetskoj raznolikosti holobionta medonosne pčele u različitim okolišnim uvjetima i načinima držanja
- pružiti pouzdanu metodu procjene utjecaja pčelarstva na divlje oprašivače i identificirati rješenja kako bi se smanjila potencijalna konkurencija
- stvoriti banku genetskog materijala medonosne pčele širom Europe kako bi se poboljšala zaštita genetskih resursa
- identificirati utjecaj pčelarstva na okoliš kako bi se poboljšala njegova održivost

identificirati održivu pčelarsku praksu i uspostaviti "WikiBeediju" za pčelare.

Tim Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, pod vodstvom doc. dr. sc. Marina Kovačića te suradnicima prof. dr. sc. Zlatkom Puškadijom i Karolinom Tucak, sudjeluje u izvođenju sedam od ukupno deset radnih paketa. U terensko istraživanje bit će uključene 64 pčelinje zajednice smještene na dvama pčelinjacima u Baranji. Tijekom dvogodišnjeg terenskog istraživanja ispitivat ćemo kako inovativan način pčelarenja doprinosi razvoju otpornosti pčela na parazitsku grinju varou. Skupljat ćemo uzorke iz košnica na kojima će kolege iz Španjolske raditi analize mikrobioma, kolege iz Italije imunološke analize, dok će kolege iz Engleske raditi analize i modeliranja na osnovi podataka prikupljenih s pomoću digitalnih senzora. Nadalje, u Laboratoriju za pčelarstvo i lovstvo FAZOS-a obaviti će se analiza plodnosti grinje varoe na uzorcima legla skupljenim iz Njemačke, Italije, Poljske i Makedonije. *Napomena:* Projekt BeeGuards financirali su Europska unija i "Horizon Europe Research and Innovation Program" prema Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava br. 101082073. Ovaj članak odražava stajališta autora, a Europska unija ne može se smatrati odgovornom za korištenje informacija sadržanih u njima.

Dinka CAHA

PRAVNI FAKULTET OSIJEK

European support for children at risk of poverty (EU_SHINE)

Co-funded by
the European Union

- **Nositelj projekta:** Pravni fakultet Osijek
- **Voditeljica projekta:** doc. dr. sc. Dinka Caha
- **Vrijednost projekta:** 26.000,00 EUR - EU sufinanciranje 19.500,00 EUR (75 %)
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta:** 1. studenoga 2023. do 31. listopada 2026.
- **Izvor financiranja:** Europska unija (Europska izvrsna agencija za obrazovanje i kulturu, programe Erasmus+)

Podatci za 2021. godinu pokazuju da je 19,8 milijuna djece u Europskoj uniji u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti (24,4 % od ukupnog broja djece; Eurostat, 2022.). Budući da aktualne krize povećavaju životne troškove unutar Europske unije, postojeće nejednakosti vjerojatno će se povećavati tijekom sljedećih godina. Velik broj djece u riziku od siromaštva zabrinjava jer iskustvo siromaštva u djetinjstvu oblikuje njihov daljnji životni put. Za razliku od djece koja dolaze iz obitelji s višim prihodima, djeca koja odrastaju u uvjetima siro-

maštva u većem su riziku od obrazovnih, razvojnih, emocionalnih, financijskih i zdravstvenih problema kasnije u životu. Neki od štetnih učinaka povezanih sa siromaštvom jesu veća stopa pretilosti, lošije općenito zdravstveno stanje, problemi u ponašanju, razlike u područjima mozga koja se odnose na kognitivne procese bitne za učenje i pamćenje, lošija komunikacija i socijalno-emocionalna obrada, izvršne funkcije, jezik i akademski uspjeh (Chaudry & Wimer, 2016; Hair et al., 2015; Kletečki Radović et al., 2017). Isto tako, djeca koja žive u siromaštvu imaju ograničen pristup obrazovnim resursima te im nedostaje sredstava kojima bi mogli sudjelovati u kulturnim, društvenim i re-

ktivnim aktivnostima (Kletečki Radović et al., 2017; Šušur et al., 2015). Kako bi osmislili i primijenili relevantne intervencije, važno je da stručnjaci s kojima dijete dolazi u kontakt razumiju raznolike i duboko ukorijenjene posljedice siromaštva, dostupne političke mehanizme i intervencije utemeljene na dokazima. Navedenu je podršku važno osigurati u svim sustavima koji dolaze u redoviti kontakt s njima (obrazovnom, socijalnom, zdravstvenom, predškolskom). U cilju stvaranja poticajnog okruženja i jačanja kapaciteta djece u riziku od siromaštva, ovaj Jean Monnet modul ojačat će kompetencije studenata i stručnjaka profesija koji redovito rade s djecom. Projekt

European support for children at risk of poverty (dalje: EU_SHINE) sadržava obrazovnu i istraživačku komponentu putem kojih planira osigurati podršku za djecu koja se susreću s društvenim i ekonomskim preprekama povezanim s diskriminacijom i smanjenim prilikama. Tijekom projekta studentima i stručnjacima pružit će se edukacija kako jačati participativnost i pružiti podršku djeci koja su u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Kao takav, projekt predstavlja temeljni korak u poboljšanju rada socijalnih radnika i drugih stručnjaka s kojima je dijete u kontaktu. Također, projekt doprinosi profesionalnom razvoju sudionika te im pruža stručno znanje relevantno za tržište rada. Navedeni obrazovni cilj ostvarit će se kroz ljetnu školu i online trening. Obje obrazovne aktivnosti namijenjene su studentima i stručnjacima so-

cijalnog rada te onima koji u svojim redovnim programima obrazovanja pokrivaju područje rada s djecom, no u manjoj mjeri obuhvaćaju izazove siromaštva i socijalne isključenosti te mehanizme potpore Europske unije (konkretno, studij ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, učiteljski studij, studij socijalne pedagogije i pedagogije). Iz navedenoga je vidljivo kako projekt problemu siromaštva djece pristupa holistički i prepoznaje važnost pružanja podrške unutar različitih sustava s kojima djeca u riziku od siromaštva dolaze u kontakt. Tijekom ljetne škole polaznici će pripremiti pet intervencija koje će dostaviti u partnerstvu s pet lokalnih organizacija s različitih geografskih područja. Dva online treninga namijenjena su studentima i stručnjacima iz Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine i Kosova. Osim toga, produkt EU_SHINE projekta bit će i online publikacija dostupna za sve one koji svoju praksu žele učiniti osjetljivijom za djecu u riziku od siromaštva, a u skladu sa smjernicama EU-a.

Sudionici će projekta učiti:

- kako prepoznati i pružiti podršku djeci koja su u rizi-

ku od siromaštva i socijalne isključenosti što doprinosi siromaštvu te kako ono utječe na kasniju kvalitetu života pojedinaca

- o posljedicama siromaštva
- o društvenoj integraciji, radu s osobama koje se suočavaju sa siromaštvom, politikama za suzbijanje diskriminacije i siromaštva
- o mehanizmima putem kojih Europska unija pruža podršku djeci u riziku od siromaštva.

Istraživačka komponenta EU_SHINE projekta usmjerena je na socijalno mentorstvo koje je namijenjeno nezaposlenim korisnicima socijalne pomoći i njihovoj djeci. Istraživačkom komponentom EU_SHINE projekta utvrdit će se čimbenici i strategije koje utječu na usvajanje i provedbu te nove socijalne usluge u Hrvatskoj. Istraživanje će doprinijeti odgovornosti sustava socijalne skrbi, održivosti socijalnog mentorstva te pružiti saznanja nadležnom ministarstvu kako nastaviti pružiti podršku obiteljima koje žive u siromaštvu putem usluge socijalnog mentorstva.

TEMA BROJA

**PREDSTAVLJAMO
IZBOR NA
RADNO MJESTO
REDOVITOG
PROFESORA NA
SASTAVNICAMA
SVEUČILIŠTA
JOSIPA JURJA
STROSSMAYERA U
OSIJEKU**

Od srpnja 2023. godine do kraja studenoga 2023. godine odlukom fakultetskog vijeća i Akademjskog vijeća na radno mjesto redovitog profesora izabrano je ukupno dvadeset i devet nastavnika na deset sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Najveći broj izbora bio je u području tehničkih (9) i društvenih znanosti (7), slijede humanističke znanosti (5), biomedicina i zdravstvo (3), biotehničke znanosti (3) te prirodne znanosti (1) i umjetničko područje (1).

U nastavku teksta donosimo informacije o izboru u zvanje redovitih profesora po sastavnicama.

POTVRDA IZBORA NASTAVNIKA NA RADNO MJESTO REDOVITOG PROFESORA NA SVEUČILIŠTU JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek

● izv. prof. dr. sc. **Marinko Barukčić**, iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, znanstveno polje elektrotehnika (prvi izbor), 12. srpnja 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Hrvoje Glavaš**, iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, znanstveno polje elektrotehnika (prvi izbor), 12. srpnja 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Davor Vinko**, iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, znanstveno polje elektrotehnika (prvi izbor), 12. srpnja 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Mario Vranješ**, iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, znanstveno polje elektrotehnika (prvi izbor), 12. srpnja 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Krešimir Grgić**, iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, znanstveno polje elektrotehnika (prvi izbor), 6. listopada 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Vanja Mandrić**, iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, znanstveno polje elektrotehnika (prvi izbor), 6. listopada 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Damir Blažević**, iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, znanstveno polje računarstvo (prvi izbor), 10. studenoga 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Josip Job**, iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, znanstveno polje računarstvo (prvi izbor), 10. studenoga 2023.

● prof. dr. sc. **Kruno Miličević**, iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, znanstveno polje elektrotehnika (trajni izbor), 15. studenoga 2023.

Marinko Barukčić

Hrvoje Glavaš

Davor Vinko

Mario Vranješ

Krešimir Grgić

Vanja Mandrić

Damir Blažević

Josip Job

Kruno Miličević

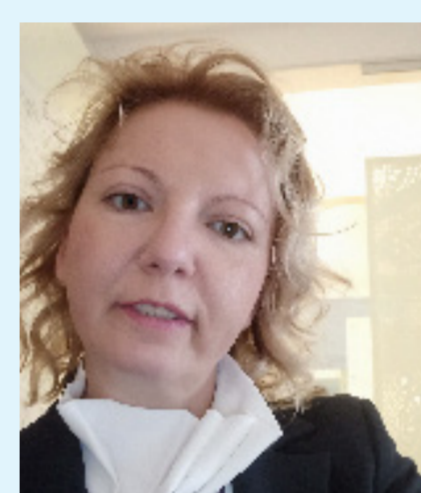
Krešimir Mastanjević

Maja Molnar

Dajana Gašo-Sokač

Ines Banjari

Ljiljana Majnarić

Lada Zibar

Marko Boban

Darko Dukić

Željko Požega

Sunčica Oberman Peterka

Julia Perić

Boris Badurina

Goran Livazović

Josip Berdica

Igor Vuletić

Stjepan Radić

Ivica Čatić

Suzana Vuletić

Antoaneta Radočaj-Jerković

Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek

● izv. prof. dr. sc. **Krešimir Mastanjević**, iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, znanstveno polje prehrambena tehnologija (prvi izbor), 1. srpnja 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Maja Molnar**, iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, znanstveno polje prehrambena tehnologija (prvi izbor), 3. srpnja 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Dajana Gašo-Sokač**, iz znanstvenog područja prirodnih znanosti, znanstveno polje kemija (prvi izbor), 10. srpnja 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Ines Banjari**, iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, znanstveno polje nutricionizam (prvi izbor), 9. rujna 2023.

Medicinski fakultet Osijek

● izv. prof. dr. sc. **Ljiljana Majnarić**, iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, znanstveno polje javno zdravstvo i zdravstvena zaštita (prvi izbor), 25. listopada 2023.

● prof. dr. sc. **Lada Zibar**, iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, znanstveno polje kliničke medicinske znanosti (trajni izbor), 27. studenoga 2023.

Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek

● izv. prof. dr. sc. **Marko Boban**, iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, znanstveno polje kliničke medicinske znanosti (prvi izbor), 25. srpnja 2023.

Odjel za fiziku

● prof. dr. sc. **Darko Dukić**, iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstveno polje informacijske i komunikacijske znanosti (trajni izbor), 25. rujna 2023.

Ekonomski fakultet u Osijeku

● prof. dr. sc. **Željko Požega**, iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstveno polje ekonomija (trajni izbor), 6. listopada 2023.

● prof. dr. sc. **Sunčica Oberman Peterka**, iz znanstvenog područja

društvenih znanosti, znanstvenog polja ekonomija (trajni izbor), 16. studenoga 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Julia Perić**, iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstveno polje ekonomija (prvi izbor), 16. studenoga 2023.

Filozofski fakultet u Osijeku

● izv. prof. dr. sc. **Boris Badurina**, iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstveno polje informacijske i komunikacijske znanosti, (prvi izbor), 20. rujna 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Goran Livazović**, iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstveno polje pedagogija, (prvi izbor), 20. rujna 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Tina Varga Oswald**, iz znanstvenog područja humanističkih znanosti, znanstveno polje filologija, (prvi izbor), 20. rujna 2023.

Pravni fakultet Osijek

● izv. prof. dr. sc. **Josip Berdica**, iz znanstvenog područja humanističkih znanosti, znanstveno polje filozofija (prvi izbor), 20. srpnja 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Igor Vuletić**, iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstveno polje pravo (prvi izbor), 23. listopada 2023.

Katolički bogoslovni fakultet u Dakovu

● izv. prof. dr. sc. **Stjepan Radić**, iz znanstvenog područja humanističkih znanosti, znanstveno polje filozofija (prvi izbor), 25. travnja 2023.

● izv. prof. dr. sc. **Ivica Čatić**, iz znanstvenog područja humanističkih znanosti, znanstveno polje teologija (prvi izbor), 12. svibnja 2023.

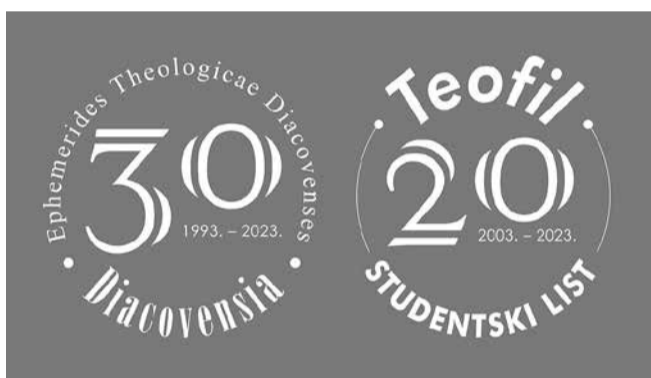
● izv. prof. dr. sc. **Suzana Vuletić**, iz znanstvenog područja humanističkih znanosti, znanstveno polje teologija (prvi izbor), 9. lipnja 2023.

Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku

● izv. prof. art. dr. sc. **Antoaneta Radočaj-Jerković**, iz umjetničkog područja glazbene umjetnosti, umjetničkog polja izvođenje glazbe (prvi izbor), 30. listopada 2023.

Obilježene okrugle obljetnice postojanja Diacovensije i Teofila, znanstvenoga i studentskoga časopisa Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu

Antonija PRANJKOVIĆ
i Željko FILAJDIĆ

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu 12. prosinca 2023. godine održana je Proslava tridesete obljetnice znanstvenoga časopisa Diacovensia - Teološki prilozi i dvadesete obljetnice studentskoga časopisa Teofil. Dvostruko slavlje obilježeno je studentskim kolokvijem pod naslovom "Da ne bismo živjeli samo od prošlosti" nakon kojega je uslijedila svečana akademija "Novim prilikama, novim vremenima, novim teološkim vidicima". Studentski kolokvij obuhvatio je tri predavanja. "Povijesni razvoj Teofila" predstavio je student Matej Špiranec, potom su studenti

Marija Jakopović i Valentino Kujundžić predstavili "Studenti su pisali o.... Teme prisutne u 20 godina časopisa". Na koncu je dr. sc. Siniša Kovačić, glavni urednik Hrvatske katoličke mreže, održao predavanje "Katoličke teme u javnom prostoru". Svečana akademija započela je predstavljanjima "Mozaič: Četiri putovanja" te "Diacovensia u godinama i brojkama" stručnoga suradnika časopisa Željka Filajdića. Potom je prof. dr. sc. Ivan Trojan, dekan Filozofskoga fakulteta Osijek, održao predavanje na temu "Uređivanje časopisa za književnost i kulturu" nakon kojega je glavni i odgovorni urednik časopisa Diacovensia - Teološki prilozi, izv. prof. dr. sc. Šimo Šokčević, izlagao na temu "O pisanju". Studenti Valentino Kujun-

džić i Ana Umiljanović potom su u dijelu programa "Poezija u Teofilu - Izbor" recitali tekstove i pjesme. Potom je studentica Maria Dragomirović, glavna urednica studentskog časopisa Teofil održala predavanje naslovljeno "Teofil kao mogućnost razvoja kritičkog mišljenja kod studenata teologije". Prigodnom riječi obratio se prisutnima i izv. prof. dr. sc. Boris Vulić, odgovorni urednik studentskog časopisa.

Na kraju proslave održana je svečana dodjela povelja zahvalnosti. Uredništvo znanstvenoga časopisa Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu dodijelilo je povelju zahvalnosti mons. dr. Marinu Srakiću, nadbiskupu đakovačko-osječkom u miru, mons. dr. Đuri Hraniću, nadbiskupu metropolitu đakovačko-osječkom, glavnim i odgovornim urednicima časopisa prof. dr. sc. Vladimiru Dugaliću (1999. - 2007.) i prof. dr. sc. Ivici Ragužu (2008. - 2016.), Ekonomatu Đakovačko-osječke nadbiskupije, Ustanovi za uzdržavanje klenra Đakovačko-osječke nadbiskupije, prof. dr. sc. Vladi Guberu, rektoru Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, mons. Ivanu Čuriću, pomoćnom biskupu i generalnom vikaru Đakovačko-osječke nadbiskupije, Željku

Filajdiću, stručnom suradniku časopisa, Mirku Mihajloviću, grafičkom uredniku časopisa, Sabini Luketić, lektorici Diacovensije, i Damiru Latinu, prevoditelju i lektoru za engleski jezik. Potom su povelje zahvalnosti uručene prijašnjim suradnicima stručnom suradniku Dini Klemu (2017. - 2019.), stručnoj suradnici Antoniji Pranjković (2008. - 2013.), lektorici s. Mariji Steli Filipović i prevoditeljici Divni Čurić.

Povelje zahvalnosti za doprinos razvoju studentskoga časopisa Teofil dobili su mons. dr. Đuro Hranić, prof. dr. sc. Vlado Guberac, Mirko Mihajlović, mr. sc. Josip Filipović, Marin Ivanišić, Ana Vladić, doc. dr. sc. Tomislav Čurić i Studentski zbor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Svečanosti proslave doprinijele su umjetničke izvedbe Zagrebačkog gitarskog dua koji čine Morana Pe-

šutić i Tomislav Vasilj. Na kraju programa, prije posljednje skladbe, Ana Umiljanović odrecitala je dosad neobjavljeni hrvatski prijevod pjesme *Badnjak*, engleske pjesnikinje Christine Rossetti. Pjesmu je prevela prof. dr. sc. Tatjana Jukić s Odsjeka za anglistiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, a prijevod je poslala kao poklon uz čestitku na obljetnicama i dopustila njezino izvođenje.

Predstavljanje Erasmus+ HEAL-in-ONE projekta na FAZOS-u

Vlatka ROZMAN, Daniel HAMAN

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, partner je na Erasmus+ KA2 projektu pod nazivom: *From digital technology to educational tools: Improving the quality of active learning and teaching in the online and hybrid environment in*

applied disciplines of agricultural sciences (HEAL-in-ONE) koji je započeo 28. veljače 2022. i traje do 27. veljače 2025. godine. U sklopu promocije i diseminacijskih aktivnosti voditelj projekta prof. dr. sc. Slavča Hristov s Poljoprivrednog fakulteta u Beogradu boravio je u Osijeku od 4. do 8. prosinca 2023. godine. Tijekom svoga boravka, već 4. prosinca, prof. Hristov održao je predavanje pod nazivom "Metode aktivnog učenja i podučavanja u visokoškolskom obrazovanju" gdje je predstavio nastavnicima FAZOS-a nove i aktualne metode podučava-

nja. Također je iskoristio priliku i održao nekoliko projektnih sastanaka s voditeljicom projekta na FAZOS-u, prof. dr. sc. Vlatkom Rozman te u Vijećnici Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek održao predstavljanje projekta i dosadašnjih aktivnosti. Ukupan proračun HEAL-in-ONE projekta iznosi 162.973,00 eura, a nositelj je projekta Sveučilište u Beogradu, Srbija. Ostali su partneri Sveučilište svetih Ćirila i Metoda u Skoplju, Sjeverna Makedonija te Trakijsko sveučilište u Staroj Zagori, Bugarska i Obrazovni forum iz Beograda, Srbija.

Bogat kulturni blagdanski prosinac u GISKO-u

Siniša PETKOVIĆ

Organizaciji Udruge Šokačka grana Osijek u razdoblju od 6. do 15. prosinca 2023. u izložbenim aulama Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek bilo je moguće pogledati **izložbu šokačkih suvenira** pod nazivom **"S ruke na ruke"** nastalih u sklopu projekta Šokački suveniri Osijek XVII. Udruga Šokačka grana Osijek osnovana je 2005. u cilju očuvanja, promicanja, razvitka i unaprjeđenja kulturne tradicijske baštine Šokaca s područja Slavonije, Baranje, Srijema i Bačke te ostalih krajeva u kojima oni žive, a u svrhu predstavljanja njihove kulture i bogate narodne baštine s običajima. Dio te bogate kulturne baštine jesu i ručni radovi te je 2007. pokrenut projekt "Šokački suveniri Osijeku". Sveke godine projekt završava izložbom izrađenih predmeta koja je nazvana "S ruke na ruke", dok stručno povjerenstvo proglašava "najsuvenir". Svoje uratke Udruge je predstavila na mnogobrojnim manifestacijama i sajmovima u gradu Osijeku, Županiji, pa i šire. Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek i Centar za mir, nenasilje i ljudska prava u četvrtak, 7. prosinca 2023. organizirali su **predstavljanje knjige** pod nazivom **"Listanje kupusa"** autora Igora Beleša. Predstavljanje je nazočio i urednik knjige Krno Lokotar. Knjiga je dobitnica priznanja "Krunoslav Sukić" za knjigu godine 2022./2023. koje se dodjeljuje za osobit doprinos u zaštiti i promociji ljudskih prava i sloboda čovjeka te posljedno promicanje kulture mira i nenasilja. Radnja romana smještena je u prve dane Domovinskog rata, a u središtu su pozornosti četiri jedanaestogodišnja dječaka i jedna djevojčica iz nimalo sretnih, disfunkcionalnih (alkoholizam, nasilje, nevjera...) obitelji. To, kao i životna dob, ali i neke manjkavosti u izgledu zbog kojih ih vršnjaci ismijavaju, približila ih je jedne drugima. Osnivaju i tajnu skupinu nazvavši je An družina te nastoje kroz svoje igre i sklonost prema strujama nadići sve muke koje prate njihovo odrastanje u Borovu. U organizaciji Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek u četvrtak, 7. prosinca 2023. održano je **predstavljanje slikovnice** pod nazivom **"Ich habe keine Angst"** (u originalu "Nije me strah") spisateljice Dubravke Pađen Farkaš i ilustratora Dražena Jerabeka. Slikovnica je izišla u novom izdanju na njemačkom jeziku, u prijevodu doc. dr. sc. Sanje Cimer Karaica. Slikovnica govori o dječaku

Tinu koji se bojao baš svega, sve dok jednoga dana nije odlučio da će postati hrabar i potpuno sâm otići kroz veliki park do trgovine. Hodajući tako parkom do trgovine, Tin je otkrio da su se sve strašne stvari koje je putem susretao skrivale samo u njegovoj glavi. Mozaik knjiga i Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek u utorak, 12. prosinca 2023. organizirale su **predstavljanje knjige** pod nazivom **"Kako voljeti život"** autoricke Ivane Štulić. Knjiga "Kako voljeti život - pozitivna psihologija na Putu istine, radosti i ljubavi" spoj je putopisa i psihološke literature. Autorica priča o svom iskustvu hodanja poznatog hodočašća Camino de Santiago u Španjolskoj te isprepleće načela pozitivne psihologije, znanosti o kvaliteti života. Knjiga je topla, iskrena, duhovita i prepuna osobnih uvida. Kako i sami čitatelji kažu: "Prava je inspiracija za sve ljude koji žele puninu života, unatoč kaosu koji nas okružuje." Napisana je na svima jednostavan i pristupačan način, pojašnjavajući, korak po korak, kako pronaći više radosti u životu, prebroditi teške trenutke i naći više smisla. U petak, 15. prosinca 2023. u organizaciji Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek i Hrvatskog instituta za povijest iz Zagreba održano je **predstavljanje znanstvenih monografija** pod nazivom **"Za naše junake: rad dobrotvornih društava grada Zagreba u Prvom svjetskom ratu"** autoricke Violete Herman Kaurić i **"Od Pečuha i Fojnice: korespondencija fra Bone Perišića"** autora Rudolfa Barišića. Knjiga "Za naše junake" opisuje, u užem smislu, humanitarne aspekte Prvog svjetskog rata u gradu Zagrebu. Međutim, monografija ima mnogo širi kontekst jer predstavlja prikaz socijalne povijesti, povijesti medicine i utjecaja krupnih povijesnih događaja na uloge spolova u javnom životu. Knjiga "Od Pečuha do Fojnice" hrvatskoj znanstvenoj i drugoj zainteresiranoj javnosti predstavlja dosad relativno nepoznatog i malo opisanog bosanskog franjeva, poznatog i pod nadimkom "bosanski Ciceron". U organizaciji Austrijske čitaonice Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek u subotu, 16. prosinca 2023. održano je **predstavljanje knjige "Njemački adventski običaji - baština suvremenog svijeta"** autora Gorana Beusa Richembergha. Uz autora, o knjizi su govorili Tena Tormaš Marković, dipl. knjižničarka, i Vladimir Ham, predsjednik Njemačke zajednice, Zemaljske udruge podunavskih Sva-

ba Osijek. Knjiga "Njemački adventski običaji" svjedoči o snažnim njemačkim kulturnim utjecajima i običajima koji su se udomačili u cijelom zapadnokršćanskom svijetu, pa i u Hrvatskoj, osobito u njezinim kontinentalnim dijelovima. Prijenosu tih utjecaja dijelom je doprinijela i njemačka nacionalna manjina u Hrvatskoj. Iako se uobičajeno smatra da su neki od tih običaja domaći i da su mnogo stariji i drevniji, u Hrvatskoj su mnogi od njih prihvaćeni i usvojeni vrlo kasno, tijekom XX. stoljeća, a neki tek prije nekoliko desetaka godina. U organizaciji Hrvatskog pjevačkog društva "Lipa", Osijek u ponedjeljak, 18. prosinca 2023. u izložbenim aulama Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek upriličeno je svečano **otvorenje izložbe** Hrvatskog pjevačkog društva "Lipa" pod nazivom **"Trideset godina božićnih koncerata HPD-a 'Lipa'"**, nastalih u sklopu projekta Trideset do tridesetog. Izložba je organizirana u povodu 30. obljetnice božićnih koncerata, a predstavlja pogled u glazbenu prošlost HPD-a "Lipa". Pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, a u organizaciji Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, u četvrtak, 21. prosinca 2023. održano je **predstavljanje knjige** autora Aleksandra Stankovića pod nazivom **"Depra"**. U vremenu kad se stidimo i krijemo osjećaje Aleksandar Stanković usudio se biti krhak. Zbog sebe, zbog svih nas koji se nosimo s mentalnim problemima, problemima koji sve više pogađaju ljude diljem svijeta. Destigmatizacija je bila u Stankovićevu cilju kada je odlučio napisati knjigu Depra, dijelom zbirku pjesama, dijelom proze. Njemu je snagu pružala spoznaja da brojni ljudi već žive s depresijom. To saznanje bilo mu je utješno, ali i motiv da svojim knjigom proba pomoći drugima koji se osjećaju poput njega. Izdavač Wiley otvorio je hrvatskoj znanstvenoj i akademskoj zajednici pristup na više od 1 400 časopisa u okviru područja društvenih i humanističkih znanosti, prirodnih i tehničkih znanosti te biomedicine i zdravstva. Wiley Online Library jest platforma putem koje je moguće pristupiti multidisciplinarnoj zbirci. Zastupljeni časopisi pokrivaju područje društvenih i humanističkih znanosti, prirodnih i tehničkih znanosti te medicine, objedinjenih u zbirka Social Sciences and Humanities, Science, Technology and Medicine i Medicine & Nursing Collection. Putem platforme dostupni su časopisi od 1996. do 2023. godine.

MJESEC HRVATSKE KNJIGE 2023. NA AKADEMIJI ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

Slađana PUPOVAC

Ovogodišnje izdanje Mjeseca hrvatske knjige održano je pod nazivom **Književnost bez granica!** te je bilo posvećeno književnim prevoditeljicama i prevoditeljima. U skladu s motom **Nek' ti riječ ne bude strana(c)** svim programi realizirani na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku za tema su imali prevoditeljstvo. Manifestaciju koju je knjižnica AUK organizirala nastojeći obuhvatiti svu raznovrsnost umjetničkih polja koja se izučavaju na Akademiji, 25. listopada 2023. otvorena je radionicom **prof. art. Vjekoslava Jankovića Glumac izgubljen u prijevodu** na kojoj je naš poznati kazališni, filmski i televizijski glumac studente upoznao s načinima izvedbe različitih tekstova koje svaki interpret uz neopodno kreativnost i imaginalciju, prvo prevodi na sebi

svojestven, glumački jezik, a tek potom je spreman za izlazak pred publiku koju je potrebno uvjeriti u autentičnost izgovaranoga teksta. **Audiovizualno prevođenje - iskustva jednog honorarca** naslov je predavanja koje je 26. listopada 2023. održao **Ivan Fremec, asistent** s Filozofskog fakulteta u Osijeku. U dupkom ispunjenom Salonu 33 po završetku informativnog i zanimljivog predavanja studenti su u dinamičnoj raspravi pokazali izuzetno zanimanje za profesionalnim

bavljenjem prevođenja igranih i dokumentarnih filmova i tv serija bilo kao **freelanceri** bilo kao zaposlenici neke prevoditeljske tvrtke. Program je nastavljen 9. studenoga 2023. okruglim stolom **Nek' ti riječ ne bude strana(c)** na kojem su o svojim prevoditeljskim iskustvima govorili **izv.prof.dr.sc. Željka Flegar, predavač Jurica Novaković te asistentica Lucija Periš, dok je program moderirao dr. sc. Igor Tretnjak, predavač.** U velikom finalu Mjeseca hrvatske knjige 15. studenoga 2023. predstavljen je sveučilišni udžbenik **izv. prof. dr. sc. Livije Krofelin Lutkarska čuda svijeta** koji opisuje sve zanimljivosti iz svjetskog lutkarstva van europskog područja, a važan je izvor informacija svim našim studentima koji se bave animacijom i izradom lutke kao i onima koji se lutkarstvom bave na teorijskoj razini.

EstLab tribina „Kao da je bilo nekad“ - gost pisac i rock-novinar Dušan Vesić

Boris BOSANČIĆ

U utorak, 7. studenog 2023. članovi i prijatelji EstLab-a imali su priliku razgovarati o temi koja rijetko zakaže u tome da izazove osobitu zanimaciju kod ljubitelja glazbe, uzimajući u obzir njen besprimjereni umjetnički, sentimentalni i epohalni značaj. Za neke prisutne u publici i na pozornici - mahom one zrelije među nama - ona predstavlja ništa manje nego presudnu kulturnu struju kojoj je naprosto bilo suđeno da se rodi i oblikuje na ovim prostorima - upravo onu struju u kojoj su se svojevremeno i sami pronašli - dok u drugima (onima koji nikada nisu imali priliku kolosalnim koncertima i nastupima u podrumu Fakulteta svjedočiti iz prve ruke), ne može ne pobu-

diti dojam duboke povijesne i stvaralačke fascinacije. Riječ je naravno o glazbi, „Novog vala“; rocka i YU-punka na ovim prostorima, to jest fenomenu o kojemu je malo tko sposobniji govoriti od Dušana Vesića, jednog od najistaknutijih rock-kritičara i učestalog suputnika jugoslavenskih glazbenika, dakle prije svega čovjeka koji se - kako i naslov njegove knjige, „Zamisli život“ sugerira - kroz čitavu tu priču prožimao onako kako je to nekima danas možda nezamislivo, uistinu: „kao da je bilo nekad“. Istina: »Sve je to proizašlo iz „Buldožera“ na ovaj ili onaj način«, no evidentno je da „Haustor“ i „Priljavo kazalište“ mogu navesti na pjesmu i one koji su sada dobi kao i njihova originalna publika, čime se malo koji svjetski izvođač može pohvaliti.

Rijetko koja stvaralačka struja, naime, a kamoli „val“ iznjedri toliko bogatstvo izražaja u glazbi jedne generacije, stoga je stvarati usporedbe po današnjim mjerilima svim neumjesno. Tko je najbolji? Najznačajniji? „Azra“ ili „Valjak“? A što je s „Pankrtima“? „Parafima“... „Termitima“? Tko je imao veći koncert ili prodao više karata? Tko je svirao u podrumu, a tko u areni? Je li „Sunčana strana ulice“ uspješnija negoli „S' vetrom uz lice“? Odgovori na ta pitanja u istoj su mjeri nemogući u kojoj su i nevažni. Ono što je bitno, međutim, jest prepoznati iz kojih je razloga to stvaralačko razdoblje bujalo kreativnošću do mjere do koje je, koji su bili uvjeti njegovog nastanka i zašto je upravo ono postalo izvorom najiskrenije nostalgije među onima koji su mu bili suvremenici. Naime, činjenica je da - barem na ovim prostorima - poslije „Novog vala“ naprosto nije osnovan stvaralački pokret koji bi parirao stvaranom vizionarstvu osamdesetih godina, no ono od čega barem još uvijek nismo odustali jest postavljajući pitanja: „može li ga ipak biti?“

Teatrološki znanstveni skup 34. Krležini dani na Filozofskom fakultetu u Osijeku

Prvo desetljeće 21. stoljeća u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu, drugi dio

Beatriz BRKIĆ

Teatrološko-kazališna manifestacija 34. Krležini dani održana je u Osijeku od 7. do 10. prosinca 2023. godine, a ovogodišnja tema bila je *Prvo desetljeće 21. stoljeća u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu, drugi dio*.

Otvorenje znanstvenog dijela Krležinih dana

Akademik i predsjednik Organizacijskog odbora Boris Senker službeno je otvorio znanstveni dio skupa 34. Krležinih dana na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Intendant HNK-a Vladimir Ham teatrološko-kazališnu manifestaciju vidi kao važan čimbenik poticanja za očuvanje hrvatskog dramskog pisma, dok dekan Ivan Trojan naglašava prepoznatljivost Krležinih dana izvan granica Republike Hrvatske uz uspješnu popularizaciju kazališta. Prof. dr. sc. Ružica Pšihistal poželjela je uspješan rad sudionicima skupa u ime Društva hrvatskih književnika, istaknuvši da su Krležini dani pronašli recept za uspješan rad i dugovječnost kazališta u multimodalnosti žive, dramske umjetnosti. Prorek-

tor Robert Raponja kao jednu od snaga Krležinih dana navodi sjedinjenje umjetnosti i znanosti te zaključuje kako nam je zadatak "sjetiti se koje smo nade, želje i htijenja imali živjeti za kazalište i od kazališta!" Miranda Glavaš-Kul pozdravila je prisutne u ime župana Mate Lukića, a dogradonačelnica Jasenka Crnković izlagačima je izrazila dobrodošlicu u grad Osijek.

Dramska poetika, povratak Slobodana Šnajdera i kazališni klasici

Prvi dan znanstvenih izlaganja održan je pod predsjedanjem Borisa Senkera i Ane Lederer. Uvodno izlaganje Nine Mitrović *Moja dramska poetika* zaokupio je pozornost slušatelja od početka do kraja. Mitrović navodi da je kazalište moćno jer pruža osjećaj zajedništva, no riječima se oduzima značenje, a emocije se protjeruju iz umjetnosti zbog čega teatar gubi svoju svrhu. Novi pisci ne znaju kako pričati publici, a redatelji ne znaju pričati glumcima. Iznoseći pregled faza vlastitog stvaralaštva, Mitrović je objasnila uzrok svog odlaska iz kazališta. Boris Senker predstavio je povratak Slobodana Šnajdera u

hrvatsko kazalište nakon pauze koja je trajala od 90-ih godina, njegovu kazališnu karijeru i stvaralaštvo. Rijetko se spominje činjenica da je Šnajder, nakon pokušaja Milana Begovića i Miroslava Krležu, prvi stigao na pozornicu

bečkog Burgteatra hrvatskim *Faustom*. Mirna Sindičić Sabljko analizirala je elemente dramaturške obrade, adaptacije ili parafraze u dramskim djelima *U očekivanju Godota* i *Sa' će Božo svaki čas*. Zaključuje da status klasika i du-

gotrajnost u lektirnom popisu Beckettova drama duguje prostornoj i vremenskoj univerzalnosti čekanja i patnje uprizorenoj na kazališnim daskama diljem svijeta. Drugi dan znanstvenih izlaganja održan je pod predsjedanjem

Mirne Sindičić Sabljko i Martine Petranović. Dragan Komadina predstavio je pregled žanrovske heterogenosti hrvatske drame u HNK-u u Mostaru te njegovu neraskidivu vezu sa stvaralaštvom Miroslava Krležu. U jednom desetljeću izvodili su se gotovo svi Krležini najpoznatiji dramski klasici kao i dramatisacija romana *Na rubu pameti*.

Dramska umjetnost između tradicije i suvremenosti

Osim ujedinjenja snaga umjetnosti i znanosti, Krležini dani često primjenjuju sjedinjenje tradicije i suvremenosti. Umjetnički dio manifestacije obilježile su predstave *Jom Kipur* redatelja Želimira Mesarića, koja je nastala kao dramatisacija istoimenog romana Ivane Šojat, te *Goya*, prvo uprizorenje Krležina nedavno otkrivenog dramskog rukopisa u redateljskoj palici Selme Parisi. Vratimo se kazalištu u sinergiji tradicije i suvremenosti i prisjetimo se kakav je položaj pojedinca u društvu obilježenom ratnom traumom i podjelama, uz otkrivanje krležijanske kritike skrivene u sjeni najvećeg, ali i najnešvaćenijeg umjetnika u društvu revolucionarnog doba.

Filozofski fakultet u Osijeku potpisao Inicijativu za otvorenu znanstvenu knjigu

Dekan Filozofskog fakulteta u Osijeku prof. dr. sc. Ivan Trojan potpisao je u utorak, 19. prosinca Inicijativu za otvorenu znanstvenu knjigu. Inicijativu je pokrenuo Filozofski fakultet u Zagre-

bu, a potpisuju je u prvom navratu, osim Filozofskog fakulteta u Osijeku i Filozofskog fakulteta u Zagrebu, i Sveučilište u Rijeci i Sveučilište u Zadru te Leksikografski zavod. Cilj je inicijative

osnivanje jedinstvenog i lako pretraživog nacionalnog repozitorija znanstvenih knjiga u otvorenom pristupu što će rezultirati većom vidljivošću i povoljnijom indeksiranosti u tražilici Google Znalac [engl.

Google Scholar]. Pokretanjem *FFOS e-naklade* u lipnju 2022. godine Filozofski fakultet u Osijeku unaprijedio je svoju izdavačku djelatnost u skladu s europskim standardima vidljivosti znan-

stvenih publikacija i time stvorio preduvjet za suradnju u navedenoj inicijativi. Virtualni nakladnički sustav FFOS-a dostupan je na sljedećoj adresi: <https://naklada.ffos.hr/knjige/index.php/ff/index>.

Znanstvenoj zajednici i javnosti u ovom trenutku dostupno je 12 publikacija te se kontinuirano radi na digitalizaciji prijašnjih izdanja iz naklade Fakulteta kao i na pripremi novih izdanja.

TJEDAN KARIJERA NA FFOS-u

Gordana LESINGER

U razdoblju od 21. do 27. studenoga 2023. održan je prvi veliki Tjedan karijera Filozofskog fakulteta u Osijeku koji je svojim aktivnostima izišao izvan fakultetskih okvira. Centar za karijere Filozofskog fakulteta u Osijeku osnovan je 2018. godine te je do sada to prvi veliki projekt takvog tipa koji je Centar za karijere organizirao. Kako nam je rekla voditeljica Centra, ujedno idejna začetnica i organizatorica Tjedna karijera, Narcisa Vrbešić-Ravlič, ovaj je Tjedan karijera rezultat polugodišnjeg planiranja i organizacije. Kao jednu od prvih aktivnosti Centra za karijere predložila je osnivanje Savjeta za karijere unutar

Centra koji obuhvaća predstavnike svih studija, Alumna i studenata kako bi bili zastupljeni svi koji o karijerama određenog studija mogu imati jasniju i širu viziju planiranja. Savjet se pokazao kao izvrsna ideja te su sastanci Savjeta rezultirali prijedlozima koji su bili temelj planiranja Tjedna karijera. Tako je ovaj Tjedan karijera okupio preko 40 aktivnosti koje su se odvijale tijekom Tjedna karijera na FFOS-u i 20 izlagača koji su se predstavili na štandovima prvog dana Tjedna karijera 27. studenoga. Toga je dana Tjedan karijera svečano otvoren uz nazočnost predstavnika Osječko-baranjske županije, Grada Osijeka, koji je ujedno bio i pokrovitelj Tjedna karijera, te Rektora našeg Sveučilišta. Vodi-

teljica Centra Vrbešić-Ravlič navodi da je ovaj Tjedan karijera ujedno imao i posebnost koju je Centar inicirao, a riječ je o karijerama studenata s invaliditetom. Taj je dio karijernog savjetovanja vrlo specifičan i traži specifična znanja koja uz stalne edukacije mogu biti podrška kod karijernog savjetovanja studenata s invaliditetom. Filozofski fakultet u Osijeku i Centar za karijere time su pokrenuli novu inicijativu na koju su osobito ponosni kao Fakultet, koji je i inače senzibiliziran za potrebe ranjivih skupina, čime su postavili za cilj okupiti predstavnike svih sastavnica Sveučilišta, Rektora i, naravno, studenata s invaliditetom. Stoga je u sklopu Tjedna karijera održano

predavanje u suradnji s Uredom pravobranitelja s osobe s invaliditetom. Tjedan karijera FFOS-a tijekom tjedna ugostio je svoje bivše studente, potencijalne poslodavce, ali i ustanove s kojima je već realizirana ili tek planirana nova suradnja. Sva su predavanja bila izvrsno posjećena i vrlo atraktivna za studente svih studija, a gosti Tjedna karijera vrlo zadovoljni organizacijom. Na FFOS-u ističu da se nadaju da je to početak novog i inovativnog karijernog savjetovanja i Tjedna karijera koji će se održavati kao rezultat novih ideja Centra za karijere koji razvojem karijera želi biti aktivnim dionikom vidljivosti Fakulteta kao visokog učilišta iz kojega u svijet rada izlaze kvalitetni mladi ljudi.

17. GLAZBENE BOŽIČNE SVEČANOSTI GLAZ-B-OS Osijek, 18. - 20. prosinca 2023.

Anja Papa Peranović

Već sedamnaest godina zaredom prosinac je vrijeme kada Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku tradicionalno obogaćuje glazbenu scenu grada Osijeka u vrijeme božićnih blagdana stvarajući mogućnosti za afirmaciju mladih glazbenika. I ove godine putevi umjetnosti vodili su na Odsjek za glazbenu umjetnost gdje se u svrhu promicanja kvalitetnih kulturnih zbiljanja među mladom, studentskom populacijom od 18. do 20. prosinca održao Festival GLAZ-B-OS - 17. Glazbene božićne svečanosti. Riječ je o glazbenom festivalu koji zajednički organiziraju studenti i profesori Odsjeka za glazbenu umjetnost Akademije za umjetnost i kulturu. Festival je 2006. godine pokrenula i od tada ga vodi prof. art. dr. sc. Antoaneta Radočaj-Jerković, a organizira se u suradnji sa Studentskim zborom Akademije i Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. U prilog važnosti održavanja tog Festivala govori i ovogodišnji bogat program raspoređen u tri dana gdje su s velikim entuzijazmom održana brojna koncertna i druga umjetnička i znanstvena događanja, umjetničke i stručne radionice te predavanja profesora i studenata, panel-rasprave, slušaonica i natjecanje studentskih ansambala. Prvog dana Festivala održana je stručna radionica pod nazivom *Glazbeni božićni spomenar* pod mentorstvom doc. dr. sc. Tihane Škojo i Alme Mance, mag. mus., na kojoj su studenti prve godine diplomskog studija Glazbene pedagogije proveli raznolike zanimljive glazbene aktivnosti vezano uz Božić, a koje su pripremili za učenike Osnovne škole Višnjevac. U Svečanoj dvorani Akademije uspješno je održana panel-rasprava pod nazivom *A2B - Vještine jednog umjetnika*. Ta panel-rasprava pod vodstvom Anje Pape Peranović s Odsjeka za glazbenu umjetnost, Iris

Tomić s Odsjeka za kulturu medije i menadžment i Lorne Kalazić Jelić s Odsjeka za kreativne tehnologije potaknula je studente na razmišljanje o vještinama koje budući umjetnik treba steći i otvorila pitanja kako biti bolji i vidljiviji mladi umjetnik, kako planirati umjetničku karijeru, koje su moguće prepreke u stjecanju vještina i ostvarenju uspješne umjetničke karijere, predstavila alate koji se koriste u svrhu ostvarenja uspješnog javnog umjetničkog nastupa kao i potaknula diskusiju na temu kako osvijestiti i spoznati osobne kvalitete kao preduvjet uspješne umjetničke karijere. Nastavno na panel-raspravu studentice prve godine diplomskog studija Glazbene pedagogije Nina Pocrnić i Lucija Ugljik održale su predavanje pod nazivom *Želim voditi zbor! - Glazbos specijal*. Studentice su predstavile svoje istraživanje o izazovima vođenja zbora pri čemu su pružile uvid u dosadajšnja iskustava voditelja studentskih ansambala i dale korisne preporuke ovogodišnjim voditeljima studentskih ansambala. Prvi dan Festivala završio je svečanim koncertom "Gaudete" Odsjeka za glazbenu umjetnost. U punoj dvorani Akademije za umjetnost i kulturu nastupili su Pjevački zbor AUKOS pod dirigentskim vodstvom prof. art. dr. sc. Antoanete Radočaj-Jerković i uz klavirsku pratnju Davora Dedića, v. pred. kao i studenti pjevanja pod mentorstvom prof. art. dr.

sc. Berislava Jerkovića i Anje Pape Peranović, ass. i uz pratnju Ante Blaževića, umj. sav. na klaviru. Solistički program obuhvaćao je skladbe J. Brahmsa, R. Schumann, W. A. Mozarta, J. S. Bacha, A. Dvořáka, M. Ragera, L. Delibes, V. Bellinija, G. F. Händela, J. Straussa ml. i P. I. Čajkovskog u izvedbama studentica: Karle Pružinac, sopran, Anamarije Barišić, sopran, Marije Ostrugnaj, mezzosopran, Nike Boras, sopran, Filip Lovrić Caparin, sopran, Ive Šalić, sopran, Nikol Buterin, mezzosopran i Katarine Šarić, sopran. Nadahnute i muzikalne izvedbe učinile su ovu glazbenu večer posebnim doživljajem u predblagdanskim ozračju što je prepoznala i publika nagradivši izvođače dugim pljeskom. U nastavku Festivala, drugoga dana 19. prosinca 2023., održana su predavanja, slušaonice i koncerti. Marija Kristek, pred., održala je predavanje pod naslovom *Kuglice emocija i ličnosti u glazbi*. Slušaonicu na temu *Božićnim pjesmama po svijetu* na kojoj su sudjelovali studenti diplomskog studija Glazbene pedagogije održana je pod mentorstvom doc. dr. sc. Amira Begića. Na slušaonici su studenti imali priliku upoznati božićne skladbe iz Finske, Švedske, Norveške, Islanda, Slovačke, Češke, Poljske, Italije, Francuske kao i dalekih Filipina i Portorika. Zanimljivo predavanje pod naslovom *Glazbene partiture J. P. J. Haibela* u Salonu 33 održao je Ivan Andrić, viši predavač s

Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu. Tom prilikom studentima su predstavljene rezultati vrijednog istraživanja glazbenih partitura skladatelja Johanna Petrusa Jakoba Haibela, skladatelja iz Đakova koji je djelovao u istom razdoblju kao i Mozart kao i zanimljivostima vezano uz autora partituru (primjerice da je Haibel bio Mozartov šurjak, da je Haibel nekoliko svojih djela, uključujući i skladanih 15 misa, ostavio u Đakovu i što je najvažnije da se upravo neke od njih mogu pronaći odnedavno i u knjižnici Akademije za umjetnost i kulturu). Predavanje o Haibelovu životu i stvaranju u Đakovu, kao i o njegovom bogatom opusu slušatelji su pratili s velikim zanimanjem. Prigodni koncert *Božićni tamburaški intermezzo* pod mentorstvom Marka Sesara, v. umj. sur. izveli su studenti diplomskog studija Tamburaškog umijeća. Pažljivo pripremljen i izveden program koncerta uljepšao je blagdanskim prijedopodne korišćenima Doma za starije i nemoćne u Osijeku. Jednu od panel-rasprava na Festivalu kao mjestu razmjene ideja i stavova održao je Marko Majstorović, viši savjetnik za umjetničke škole, Agencije za odgoj i obrazovanje. Na panel-raspravi pod naslovom *Budućnost umjetničkog obrazovanja* tijekom predavanja studenti diplomskog studija i 4. godine prijediplomskog studija Glazbene pedagogije i pjevanja raspravljali su o izazovima koji ih očekuju po završetku akadem-

skog obrazovanja kao i mogućnostima njihovog prihvaćanja i prevladavanja. Poticaj za raspravu i analizu filmske glazbe bilo je predavanje studentica Magdalene Glavica, Dajane Momić, Tee Petrović i Ivone Rapić koje su pod mentorstvom dr. sc. Zdravka Drenjančevića predstavile kolegama dva animirana filma tematski nadahnuti Božićem. Na kraju drugoga dana Festivala Glaz-B-OS je pod mentorstvom prof. art. dr. sc. Antoanete Radočaj-Jerković održana umjetnička radionica zbornskog dirigiranja na kojoj su sudjelovali Anja Papa Peranović, ass. i Mihael Ferčec kao i studenti kolegija Dirigiranje. Studenti su na radionici imali priliku steći stvarno iskustvo dirigiranja zborovima te na taj način razviti nužne kompetencije za rad s ansamblom. Na radionici su sudjelovala dva zbora: Dječji zbor Osječki zumbići i Teen zbor Instituta za zbornu glazbu Polifonija. Posljednji dan festivala započeo stručnom radionicom *Božićna blok flauta* pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Jasne Šulentić Begić uz sudjelovanje studenata 1. godine diplomskog studija Glazbene pedagogije. Tijekom radionice studenti su usvojili vještinu sviranja blok flaute. S obzirom na nadolazeće božićne blagdane studenti su naučili svirati i prigodne božićne pjesme. Predavanje na temu *Vukovarsko vlastelinstvo Eltz i jedna grofica Sofija (odnosno s. Monika)* održala je doc. dr. sc. Brankica Ban. Veliko je zanimanje izazvala panel-rasprava o ulozi umjetne inteligencije u glazbi pod naslovom *AI u glazbi* koju su vodili Davor Dedić, v. pred. i Goran Bošković, kantautor. Na panelu se raspravljalo o primjenjivosti umjetne inteligencije u glazbi što je potaknulo studente na razmišljanje i raspravu o alatima umjetne inteligencije u glazbi, o njihovoj (ne)učinkovitosti i iskoristivosti i o zamjenjivoj ulozi čovjeka kao glazbenika. Tijekom rasprave studente se upoznao i s praktičnim primjerima primjene AI u glazbi.

Završna večer 17. GLAZ-B-OS-a u Svečanoj dvorani Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku protekla je u uzbudljivoj i kreativnoj atmosferi uz uspješne nastupe svih studentskih ansambala. Na natjecanju je nastupilo ukupno pet ansambala, koji su nagrađeni za svoje uspješne izvedbe. Prvu nagradu osvojio je ansambl studenata treće godine pod vodstvom Magdalene Glavica. Ansambl je dobio posebne pohvale za izvedbe dvije skladbe i to "We are the world" i "Mila Marica". Drugu nagradu podijelila su dva ansambala i to ansambl prve godine diplomskog studija kojim dirigira student Josip Blažević. Ansambl je dobio i posebnu pohvalu za najbolje izvedenu skladbu "Ča je more", I. M. Ronigova. Drugo nagrađen je bio i ansambl četvrte godine pod vodstvom studentice Tene Labuhar. Ovaj je ansambl dobio i dvije posebne pohvale. Student Dorijan Molnar pohvaljen je za instrumentalni nastup na flauti dok je druga pohvala ansamblu dodijeljena za izvedbu skladbe renesanse. Treću nagradu dijele također dva ansambala. Ansambl druge godine i voditeljica Petra Lion, kojoj je ujedno i dodijeljena nagrada za najbolju voditeljicu. Posebnu pohvalu ovaj je ansambl dobio za izvedbu skladbe "Tebe pojem". Trećenagrađen je bio i ansambl prve godine pod vodstvom Marije Pranjić. Ansambl je dobio dvije posebne pohvale i to za sviranje Marije Pranjić kao klaviristice i za najbolju izvedenu skladbu u stilu gospela. Dugogodišnja tradicija i velika posjećenost Festivala GLAZ-B-OS za koji se osmišljavanjem programa stvaraju jedinstvene prilike za nastup studenata, mladih umjetnika pod mentorstvom profesora i samostalno, dokaz su da se na Odsjeku za glazbenu umjetnost Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku stručno i uspješno prezentira umjetnička vokalna glazba, brine o umjetničkom razvoju, kontinuirano oblikuju i potiču kvalitetni umjetnički sadržaji i dobra glazbe za studente i građane Osijeka.

Otkrivanje Japana kroz program „MIRAI“

Luka ŠUKER

Prije nešto više od tri mjeseca na poziv pročelnice Odjela za biologiju izv. prof. dr. sc. Tanje Žuna Pfeiffer, koji je primila i nekolicina drugih studenata Odjela, javio sam se na natječaj za prijavu na sudjelovanje u kratkotrajnoj studentskoj razmjeni u Japanu u sklopu programa „MIRAI“. Razmjena se već dulji niz godina provodi u cilju promicanja suradnje i razmjene znanja između studenata i stručnjaka iz različitih područja, a ove godine i iz područja zaštite okoliša. Organizira ju japanski Centar za međunarodnu kooperaciju (JICE) pod pokroviteljstvom japanskog Ministarstva vanjskih poslova. Među prijavljenih 40 mladih ljudi iz Republike Hrvatske, odnosno više od 1400 iz Europe, nakon razgovora s predstavnicima Veleposlanstva Japana u Republici Hrvatskoj, pružena mi je jedinstvena prilika sudjelovati u programu kao predstavnik Republike Hrvatske u Japanu. Dolaskom u Tokio 15. studenog 2023. godine ostao sam pozitivno iznenađen veličinom grada, ali istovremeno i redom, čistoćom i tišinom najmnogoljudnijeg grada na

Zemlji. Program je započeo istog dana kratkim sastankom, upoznavanjem sudionika i predstavljanjem plana programa. Drugi dan boravka u Tokiju bio je vrlo dinamičan, a program je najvažim dijelom bio usmjeren na energetiku i zaštitu okoliša. Naši domaćini omogućili su nam posjet tvornici biogoriva koje se proizvodi iz voska algi roda *Euglena*. Obišli smo postrojenja i prvi put dobili jasniji uvid u proizvodnju goriva i načine poslovanja u tom sektoru. Na Sveučilištu Waseda, jednom od najboljih

sveučilišta u Japanu, koje smo posjetili nakon obilaska tvornice, nazočili smo predavanju s naglaskom na probleme vezane uz dostupne izvore energije i pronalazak odgovarajućih rješenja. Ostatak dana proveli smo u druženju sa studentima na sveučilištu, obilasku kampusa i raspravama na temu globalnih energetskih problema i problema zaštite prirode i okoliša. Tijekom dana imao sam priliku predstaviti i studentske programe koji se izvode na Odjelu za biologiju Sveučilišta u Osijeku, posebice

diplomski sveučilišni studij Zaštita prirode i okoliša. Program tijekom trećeg dana boravka u Japanu također je bio usmjeren na znanstvena pitanja vezana uz područje energetike. Dan smo započeli posjetom Toshiba muzeju nedaleko od Tokija, a nakon toga posjetili smo NEDO - organizaciju za nove energije i razvoj industrijske tehnologije koja osigurava sredstva za istraživanja u područjima energetike i industrije, a u kojoj su nam predstavljena istraživanja u proizvodnji

vodika za gorive ćelije i proizvodnju električne energije. Nakon dana punog struke obišli smo Zojoji hram u Tokiju, a tko je htio, posjetio je i poznati „Tokyo Tower“. Sljedeća dva dana bila su opuštenija s programom više usmjerenim na upoznavanje japanske kulture. Posjetili smo Oshino Hakka park - mjesto svjetske baštine, kao i Fujisan, mjesto svjetske kulturne baštine u prefekturi Yamanashi gdje smo mnogo naučili o planini Fuji i obišli izložbu. Posjetili smo i poznatu Asakusu, sudjelovali

na ceremoniji čaja u Nacionalnom muzeju u Tokiju kod Ueno parka i na kraju posjetili Fukagawa Edo muzej u kojem su u stvarnoj veličini prikazane zgrade predjela Fukagawa, tadašnjeg Edo (danas Tokio) iz 19. stoljeća. Posljednjeg dana boravka u Japanu posjetili smo Ministarstvo ekonomije, trgovine i industrije gdje nam je predstavljen japanski plan za ugljičnu neutralnost, a također smo upoznali i razmijenili kontakte s dužnosnicima Ministarstva. Glavni dio dana bio je odlazak u Ministarstvo vanjskih poslova gdje smo imali priliku predstaviti naša iskustva i dojmove o boravku u Japanu. Parlamentarnom zamjeniku ministra vanjskih poslova Japana g. Yoichiju Fukazawi zahvalili smo na časti i prilici da sudjelujemo u programu „MIRAI“.

Program mi je omogućio vrijedna nova osobna i profesionalna iskustva, poznanstva sa zanimljivim ljudima različitih struka iz različitih zemalja diljem svijeta te prijateljstva koja će trajati cijeli život. Zahvaljujem Odjelu za biologiju Sveučilišta u Osijeku na preporuci za prijavu na Program, JICE-u koji je organizirao i financirao program, ali i gradu Vinkovcima i Vukovarsko-srijemskoj županiji na pruženoj potpori.

OSKORUŠA – VRIJEDNA, A GOTOVO IZGUBLJENA

Marija KUMBURIC,
Tanja ŽUNA PFEIFFER

Tijekom 2023. godine provedena su istraživanja u sklopu studentskog projekta „Oskoruša - anatomske karakteristike lista i fiziološki status biljaka na području Pokupskog bazena“. Domaća oskoruša (*Sorbus domestica* L.), listopadno, vrlo dekorativno stablo ljekovitih svojstava, danas je gotovo zaboravljeno, rijetko i ugroženo. Stoga je cilj projekta bio istražiti rasprostranjenost domaće oskoruše na području Pokupskog bazena te na odabranim višegodišnjim stablima uspo-

rediti anatomsku građu i fiziološki status listova svjetla i sjene. Stabla oskoruše zabilježena su na različitim lokalitetima navedenog područja gdje uglavnom rastu pojedinačno i to na staništima gdje su izložena izravnom svjetlu što ima snažan utjecaj na fiziološki status i anatomsku strukturu listova. Međutim, rezultati istraživanja uputili su na činjenicu da se oskoruša uspješno prilagođava različitim okolišnim uvjetima te da je njezino očuvanje od izuzetno velike važnosti, posebice u uvjetima sve izraženijih klimatskih promjena. Projekt je vodila studenica tre-

će godine prijediplomskog studija Biologija na Odjelu za biologiju Sveučilišta u Osijeku pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Tanje Žuna Pfeiffer i izv. prof. dr. sc. Selme Mlinarić. U njegovoj realizaciji sudjelovale su i studentice Barbara Štenc, Petra Križevac i Lana Suman, dok su pri obilasku terena te prikupljanju uzoraka stručnu pomoć pružili djelatnici Šumarice Pokupsko. Projekt je financiran sredstvima Studentskog zbora Sveučilišta u Osijeku. Na temelju rezultata projekta izrađeni su završni radovi, a projekt je predstavljen i na međunarodnom znanstvenom skupu.

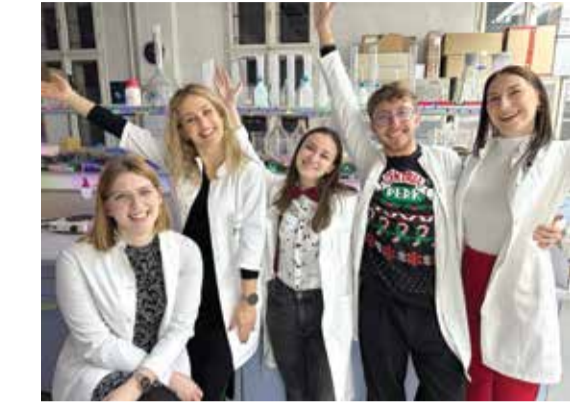
ČAROBNA 7. NOĆ ZNANOSTI NA PTF-U

Durdica AČKAR/Stela JOKIĆ

Ima li što ljepše od znatiželjne mladosti željne novih znanja koja korača hodnicima i laboratorijima fakulteta smještenog u baroknoj Tvrdi?

Upravo tu čaroliju omogućio je Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek koji je na trenutak postao mjesto iz bajke za učenike srednjih škola. PTF je nastavio tradiciju i organizirao 7. Noć znanosti održanu 8. prosinca 2023. godine u prostorijama fakulteta u sklopu koje su profesori i asistenti sa studentima osmislili 13 zanimljivih radionica.

Ovogodišnja Noć znanosti dobila je financijsku potporu Ministarstava znanosti i obrazovanja za programe popularizacije znanosti. Takvi programi i projekti popularizacije znanosti, čiji je glavni cilj zainteresirati mlade ljude da odaberu znanost kao svoj životni poziv, izuzetno su važni jer polaznici imaju prilike uz "opuštenu" atmosferu upoznati se sa znanostu i vidjeti koliko je ona ustvari zanimljiva, uzbudljiva i jednostavno... predivna! Također je to prilika da Fakultet usmjerava učenike srednjih škola u STEM područje jer Hrvatskoj trebaju takvi mladi znanstvenici koji će pokretati procese važne za napredak naše zemlje te stvarati nove

vrijednosti.

Kroz ovogodišnje radionice pokrivene su sva područja istraživanja koja se provode na PTF-u - od prehrambene tehnologije, biotehnologije, nutricionizma, kemije, instrumentalnih metoda analiza, zaštite okoliša, farmaceutskog inženjerstva, a sve je bilo prikazano kroz napredne tehnike i inovativne pristupe u istraživanju.

Kada smo krenuli na naše edukativno putovanje, malotko je mogao zamisliti bogatstvo doživljaja koji su nas čekali. Na radionici "Misteriozne kuglice" učenici su zaronili u svijet inkapsulacije otkrivajući tajne te sofisticirane tehnike prisutne u farmaceutskoj industriji. Usto saznali su više i o sve popularnijoj molekularnoj gastronomiji. Kako se zagrijati uz omiljenu ljetnu slasticu saznali smo na radionici "Zagrijte se uz sla-

doled". Kombinacijom zabave, degustacije i učenja učenici su sladoledu pristupili sa znanstvene strane istražujući sastojke i procese koji ovu slasticu čine tako neodoljivom. Za ljubitelje kozmetičkih čuda i ljekovitih pripravaka radionica "Zakoračite u laboratorij ljekovitih pripravaka" bila je prava poslastica. Učenici su naučili o procesima ekstrakcije, miješanja i formuliranja, pritom pretvarajući obične sastojke u čudesne proizvode. Otkrili su kako se pripremaju različiti ljekoviti i kozmetički proizvodi od ljekovitih sirupa do balzama za usne. Budući detektivi i ljubitelji kriminalistike uronili su u srce genetike na radionici "Vizualizirajte svoju DNA". S obzirom na to da molekula DNA nije vidljiva golim okom, pa ni običnim mikroskopom, naučili smo kako DNA učiniti vidljivom, kako se važne ge-

netske informacije mogu vizualizirati i što one znače za svakog od nas. Ta je radionica bila više od lekcije, bila je to prilika za dublje razumijevanje nas samih. Radionica "Senzorski detektivi" otvorila je vrata svijetu osjetila gdje su istraživali kako okusi i mirisi oblikuju našu percepciju hrane. Ta interaktivna radionica ne samo da je testirala njihove osjetilne sposobnosti već je otkrila složene procese senzorske analize. Ništa manje intrigantna nije bila ni radionica "Koja je uloga kemije u analizi hrane". Ovdje su učenici razotkrili tajne kemije u svakodnevnoj prehrani, naučivši kako se hranjive tvari identificiraju i kvantificiraju. Za one koji su skloni praktičnom učenju uslijedila je radionica "Pomiriši, pogodi, osvoji". Kroz igru i zabavu učenici su testirali svoju sposobnost prepoznavanja

mirisa i okusa. Ta je aktivnost naglasila važnost osjetila u našem iskustvu s hranom i potaknula na kritičko razmišljanje. Za ljubitelje kreativnog pristupa radionica "Pogodi tko sam" omogućila je mladim istraživačima da dožive znanstvene koncepte na potpuno nov i zanimljiv način. Učenici su se zabavljali dok su stjecali praktično iskustvo u laboratorijskom radu koristeći igru i asocijacije za upoznavanje s različitim laboratorijskim priborom. Radionica "Urađi sam - sljevovi kolačići" bila je prava poslastica za sve ljubitelje kuhanja koji žele u svojoj kuhinji napraviti sljevove kolačiće. Učenici su istraživali kako različiti sastojci utječu na okus i teksturu sljevovih kolačića. Za ljubitelje TikTok radionica "#WhatIEatADay" pružila je priliku da razmisle o utjecaju društve-

nih medija na percepciju prehrane. Sudionici su analizirali TikTok videozapise i kritički razmišljali o medijskom prikazu prehrambenih trendova što je potaknulo duboku raspravu. Na radionici "Superbobice za voćna vina" učenici su se upustili u proces izrade voćnih vina, koristeći nutritivno bogate superbobice poput sibirske borovnice. Ta radionica pružila je uvid u to kako fermentacija pretvara bobice u ukusna vina i matični sok, spajajući gastronomiju i znanost. "Samo voda u čaši?" bila je inspirativna radionica koja je istraživala važnost vode i njenih različitih tretmana, a kulminacija tog znanstvenog putovanja bila je radionica "50 nijansi piva" gdje su učenici istraživali umijeće proizvodnje piva. Tom manifestacijom, ali i sličnim manifestacijama popularizacije znanosti, Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek kontinuirano pokazuje zašto je upravo taj fakultet poželjno mjesto za studiranje i stjecanje novih znanja. PTF će se nastaviti truditi i dalje te približavati znanost svim populacijama kroz takve i slične manifestacije jer smo svjesni da je ključ svega da se djeca već u svojoj najranijoj dobi "zaljube" u znanost i istraživanje te odluče usmjeriti svoje školovanje kao budući inženjeri, znanstvenici i, tko zna, danas-sutra i budući inovatori.

ZAVRŠNA KONFERENCIJA EUKI PROJEKTA EDU-CLIC NA PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKOM FAKULTETU OSIJEK

Natalija VELIĆ

Dana 18. prosinca 2023. godine na Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek održana je završna konferencija u sklopu provođenja EUKI projekta "EDUCation for CLimate Change mitigation in the municipal solid waste sector" (Edukacijom do ublažavanja klimatskih promjena u području gospodarenja komunalnim otpadom, akronima EDU-CLIC). Edukativno-stručni projekt EDU-CLIC započeo je 1. listopada 2021., a završetak je projekta 31. siječnja 2024. Aktivnosti predviđene projektom uspješno su proveli Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek (PTFOS), kao nositelj projekta, te partneri iz Srbije (koja je ujedno bila i zemlja implementacije projekta): Fakultet tehničkih nauka, Univerziteta u Novom Sadu (FTN) te Regionalna razvojna agencija Srem (RRAS). Ciljevi projekta uključivali su uspostavljanje infrastrukture za edukacijski centar za obuku operatera odlagališta otpada (uključujući i razvoj nastavnog plana i programa) te izradu plana nadogradnje regionalnog odlagališta Srem-Maćva u Sremskoj Mitrovici, kao oglednog odlagališta, kako bi se postigao dugoročan cilj - smanjenje emisije stakleničkih plinova u području upravljanja komunalnim otpadom u Srbiji. Taj projekt dio je Europske klimatske inicijative (EUKI) koja je instrument za financiranje

projekata Njemačkog saveznog ministarstva za gospodarstvo i klimatske akcije (BMWK). Ukupna vrijednost projekta bila je 502.609,00 EUR (ukupna bespovratna sredstva EUKI/BMWK 462.368,00 EUR). Program završne konferencije uključio je niz predavanja kojima su prikazane provede aktivnosti i konačni rezultati ovog projekta. Nakon pozdravnog govora dekana PTFOS-a i voditelja EDU-CLIC projekta prof. dr. sc. Jurislava Babića, konferencija je otvorena predavanjem prof. dr. sc. Natalije Velić (PTFOS) koja je sudionicima konferencije sažeto predstavila aktivnosti ostvarene tijekom provedbe projekta. Kako se gotovo trećina projekta provodila u vrijeme pandemije COVID-19, provedba aktivnosti predviđenih projektom bila je često vrlo izazovna što se posebno odnosi na sastanke članova projektnog tima koji su se isprva održavali isključivo udaljeno (online), ali i uzorkovanje otpada na regionalnom odlagalištu Srem-Maćva (analize su se provodile u Hrvatskoj). Članovi projektnog tima sudjelovali su na velikom broju mrežnih seminara koje organizira EUKI Academy te su udaljeno sudjelovali na dvjema EUKI Networking konferencijama (EUKICON21 i EUKICON22) gdje su usmenim i posterskim priopćenjima predstavili EDU-CLIC projekt. U organizaciji EUKI PR tima jedna članica projektnog tima sudjelovala je na dvodnevnom

treningu EUKI Communications Training koji je održan u Zagrebu u rujnu 2022. Nadalje, u sklopu projekta održane su tri stručne konferencije koje su se bavile izazovima u sektoru gospodarenja komunalnim otpadom: 1. stručna konferencija održana je u Osijeku, 3. 3. 2023.; dok su 2. i 3. stručna konferencija održane u Sremskoj Mitrovici 13. 6. 2023. i 10. 11. 2023. Kao primjer dobre prakse članovi projektnog tima

u rujnu 2023. posjetili su Centar za gospodarenje otpadom Šibensko-kninske županije "Bikarac" u Šibeniku. Vidljivost projekta za stručnu, ali i širu javnost ostvarena je provedenim stručnim konferencijama i predstavljanjem projekta putem medija (Sveučilišni glasnik - Glas Slavonije, lokalne televizijske i radijske postaje), znanstveno-stručnih skupova i publikacija (19. Ruzičkini dani, 1. Europska GREEN konferenci-

ja, Engineering Power - glasilo Akademije tehničkih znanosti Hrvatske) te mrežne stranice projekta (<https://edu-clic.com/>). Drugo predavanje održao je prof. dr. sc. Dejan Ubavin FTN-a koji je predstavio kurikulum za obuku operatera uključenih u poslove gospodarenja komunalnim otpadom, izrađen u sklopu projekta. Jedan od načina unaprjeđenja infrastrukture za gospodarenje komunalnim otpadom svakako je praktična obuka (edukacija) osoblja koje je uključeno u poslove gospodarenja, a posebno operatera odlagališta otpada. Kako je u Srbiji, ali i u Hrvatskoj trenutno vrlo malo formalnih ili neformalnih oblika takve edukacije, kurikulum izrađen u sklopu projekta EDU-CLIC predstavlja važan doprinos tom sektoru. Posljednje predavanje na završnoj konferenciji održao je gospodin Bora Obradović iz RRAS koji je predstavio model prikupljanja zelene orezine u cilju proizvodnje ekološki prihvatljivog goriva i smanjenja emisije stakleničkih plinova koji je u okviru projekta razvijen za potrebe unaprjeđenja regionalnog odlagališta Srem-Maćva. Model uključuje prikupljanje zelene orezine (otpadne biljne biomase) sa zelenih javnih površina te iz voćnjaka i vinograda u regiji koji je zatim iskorišten dijelom za proizvodnju komposta koji dalje služi kao materijal za dnev-

no prekrivanje tijela odlagališta, a dijelom za proizvodnju briketa i peleta kao ekološki prihvatljivog goriva. Održivost razvijenog modela ogleda se u smanjenju emisije metana za 16,65 tona godišnje jer je izbjegnuto odlaganje prikupljene otpadne biomase na odlagalište te u koristi za širu zajednicu jer je proizvedeno gorivo (briketi i peleti), uz pomoć lokalnih operatera, podijeljeno socijalno ugroženim obiteljima za grijanje. Osim rezultata koje su predstavili partneri s FTN-a i iz RRAS-a, još jedan važan rezultat projekta, koji je predstavljen na 3. stručnoj konferenciji EDU-CLIC održanoj u studenom 2023. u Sremskoj Mitrovici, jest plan nadogradnje regionalnog odlagališta Srem-Maćva kako bi se dobio moderan centar za gospodarenje otpadom pri čemu bi izrađeni plan nadogradnje mogao poslužiti kao ogledni plan (blue print) za ostala regionalna odlagališta u Srbiji, ali i šire. Završnoj konferenciji nazočilo je oko 50 sudionika koji su, osim partnerskih institucija iz Srbije, uključivali i lokalne komunalne i druge tvrtke koje su uključene u poslove gospodarenja otpadom te djelatnike i studente PTFOS-a. Nakon formalnog dijela konferencije uslijedio je neformalan dio tijekom kojeg su sudionici završne konferencije imali priliku nastaviti razmjenu iskustava u području gospodarenja komunalnim otpadom.

DOGAĐANJA NA EKONOMSKOM FAKULTETU

Studenti UNIOS-a na LUKOWAacademy natjecanju

Ivana UNUKIĆ

Na 6. izdanju studentskog natjecanja LUKOWAacademy, koje se održalo u Beogradu, tim studenata sa Sveučilišta Josipa Juraja Strossmayera u Osijeku osvojio je sjajno drugo mjesto! Taj tim čine tri sjajna dečka - Matej Vujančić i Bruno Radovanović s Ekonomskog fakulteta u Osijeku te Juraj Botkuljak s Fakulteta primijenjene matematike i informatike. Njihov je mentor bio prof. dr. sc. Domagoj Sajter.

Poziv za sudjelovanje na natjecanju tim je dobio nakon uspješnog plasmana u globalno polufinale CFA Research Challengea, a svoje vrhunsko drugo mjesto zaslužili su inovativnim rješenjem studije slučaja o upravljanju portfeljem za naručitelja zadatka. Osim što je taj rezultat iznimno postignuće, biti dijelom LUKOWAacademy natjecanja odličan je temelj za izgradnju povezanosti sa studentima iz područja financija u regiji.

Usklađenost poslovanja

Ivana UNUKIĆ

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku 11. prosinca 2023. održan je panel „Usklađenost poslovanja - Compliance“ na inicijativu i u suorganizaciji s Hrvatskom udrugom za usklađenost poslovanja, iznimno kompetentnim tijelom za to područje, te Katedre za financije i računovodstvo Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Panelom je istražen koncept usklađenosti iz perspektive poslovanja, posebno stavljajući naglasak na izazove i prilike koje se svakodnevno javljaju. Gosti panelisti dolaze iz Hrvatske udruge za usklađenost poslovanja, a oni su: Aleksandra Mrkonjić Bosak - dopredsjednica Udruge (Jonson & Jonson, Senior Compliance Officer u Allianz HR); Ivan Gazić - predsjednik Udruge (Compliance Manager u Kentbank d.d.); Ivka Bernatović - (Head of Collateral management Kentbank d.d.); Marija Bošković Batarelo - dopredsjednica Udruge (Parser compliance); Vinko Berković - dopredsjednik Udruge (Compliance Officer zadužen za HT grupu).

Hrvatska udruga za usklađenost poslovanja osnovana je radi promicanja i unaprjeđenja usklađenosti poslovanja i u poslovanju, rješavanja pitanja od zajedničkog interesa za struku te okupljanja i zbližavanja stručnjaka koji se bave etikom i usklađenošću poslovanja. Udruga djeluje na cijelom području Republike Hrvatske, pridržavajući se odredaba odgovarajućih, primjenjivih pozitivnih propisa. Cilj panela bila je prilika

za stručnu raspravu i razmjenu iskustava oko ključnih načela usklađenosti, uključujući etičke norme, pravne zahtjeve i društvenu odgovornost, dok je cilj poticati kritičko razmišljanje te osvijestiti važnost usklađenosti u oblikovanju uspješne poslovne strategije.

Uz panel, Ekonomski fakultet u Osijeku potpisao je s Hrvatskom udrugom za usklađenost poslovanja sporazum o suradnji kako bi studenti EFOS-a i tamo mogli pohađati praksu, ali i kako bi se suradnja u budućnosti nastavila kroz različite aktivnosti!

Zvijezda i EFOS potpisali Sporazum o suradnji

Ekonomski fakultet u Osijeku potpisao je još jedan u nizu sporazuma o znanstveno-stručnoj suradnji s renomiranim domaćim kompanijama, a ovaj put riječ je o tvrtki Zvijezda. Nastavljanjem duge tradicije suradnje s domaćom gospodarskom zajednicom i pružanjem novih prilika za stjecanje znanja i vještina studentima, EFOS je tim sporazumom napravio i važan iskorak u širenju suradnje s renomiranim kompanijama i izvan granica Slavonije i Baranje. Sporazum o suradnji potpisali su prof. dr. sc. Boris Crnković, dekan Ekonomskog fakulteta u Osijeku, i Tomislav Alagušić, predsjednik Uprave tvrtke Zvijezda.

Ostvareno partnerstvo našim studentima donosi jedinstvene prilike praktičnog učenja, usavršavanja i primjene znanja te pruža nove mogućnosti povezivanja s izazovima poslovnog svijeta koje će im pružiti temelje za buduće zaposlenje. Dugom tradicijom suradnje s hrvatskom gospodarskom zajednicom u pružanju kvalitetnog temelja za akademski i profesionalni razvoj studenata te stvaranje kompetentnih stručnjaka, EFOS kontinuirano doprinosi društveno-gospodarskom razvoju na nacionalnoj razini. Suradnja s tvrtkom Zvijezda dokazuje napore širenja poslovno-akademske sinergije izvan Slavonije i Baranje na cjelokupno hrvatsko gospodarstvo.

U povodu potpisivanja sporazuma o suradnji, studenti druge godine diplomskog studija Marketing, u sklopu kolegija Marketing strategije nositeljice prof. dr. sc. Marije Ham, imali su priliku posjetiti proizvodne pogone tvrtki Zvijezda i PIK Vrbovec gdje su im rukovoditelji proizvodnje omogućili uvid u složene procese proizvodnje margarina, delikatesa i suhomesnatih proizvoda te pripreme mesa, uz najnovije tehnologije i visoke industrijske standarde. Suradnja između akademske zajednice i renomirane prehrambene kompanije i službeno je započela projektom natjecanja studenata u rješavanju poslovnog slučaja i izrade marketing-strategija za brend Planet of plants, prve hrvatske plant based linije proizvoda. Te prilike jasno odražavaju posvećenost povezivanju akademske i gospodarske zajednice radi oblikovanja mladih, talentiranih stručnjaka opremljenih relevantnim vještinama i dubokim razumijevanjem suvremenih izazova u ekonomskom sektoru.

AKTIVNOSTI VOLONTERSKOG KLUBA FAKULTETA TURIZMA I RURALNOG RAZVOJA U POŽEGI „ALTRUIST“ (STUDENTS 4 YOU)

Senzibiliziranje studenata za potrebe zajednice i važnost društveno odgovornog poslovanja, pomoć potrebitima te promoviranje dobroti od volonterskog rada glavni su ciljevi osnivanja volonterskog kluba studenata Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi naziva „Altruist“ (Students 4 you). U prvom mjesecu djelovanja volonterskom klubu pridružilo se više od 60 studenata svih studijskih programa FTRR-a te desetak nastavnika. Prve aktivnosti kluba volontera bile su usmjerene na humanitarne aktivnosti kojima su volonteri nastojali uljepšati blagdane najpotrebitijim članovima lokalne zajednice, a reakcije korisnika pokazuju da su u tome i više nego uspjeli. Božić je vrijeme ljubavi, mira i dariva-

nja, a upravo time vodili su se volonteri tijekom svojih humanitarnih aktivnosti. U predblagdansko vrijeme organizirali su aktivnosti prikupljanja sredstava za humanitarne udruge, održavali radionice izrade božićnih čestitki s korisnicima Udruge Mi iz Požege, pekli su božićne kolače za korisnike Doma za starije i nemoćne osobe u Požegi, organizirali radionicu izrade *cake pops* s učenicima osnovnih škola te održali humanitarni kviz. Također, studenti

studijskog programa Enogastronomija pripremali su kulinarne delicije za korisnike Caritasa. Cilj tih aktivnosti bio je pokazati potrebitim članovima naše zajednice da nisu sami, da postoje osobe koje na njih misle i tako im uljepšati blagdanske dane. Nakon kvalitetno odrađenog posla, studenti FTRR-a uzeli su kratak predah preko praznika, a nakon toga nastavljaju s daljnjim volonterskim aktivnostima koje će obuhvatiti organizacije stručnih radionica i okruglih stolova,

pripremu srednjoškolaca za državnu maturu, pomoć studentima u učenju, pokretanje studentskog časopisa, aktivnosti vezane za promociju Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi te još mnoštvo drugih aktivnosti koje su planirane u njihovu ambiciozno sastavljenom programu rada. Prema onome što su uspjeli realizirati u tom kratkom vremenu ne sumnjamo da će odraditi i više aktivnosti od onih zacrtanih u planu i programu rada volonterskog kluba.

Tribina Književna senzibilizacija

Sanjica Faletar

Tribina *Književna senzibilizacija* već se nekoliko godina uspješno organizira u zagebačkom Književnom klubu *Booksa*, a 14. 12. 2023. po prvi se put održala u Osijeku. *Književna senzibilizacija Ukrajina*, koju su organizirali Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku i Društveni atelje DKolektiva, održala se u cilju senzibilizacije studenata i građana o problematici međukulturnog dijaloga i općenito ljudskih prava u kontekstu suvremenih migracija.

U vrlo zanimljivom formatu književne tribine, kroz razgovor o suvremenim književnim djelima ukrajinskih autorica i osobnu ispovijest, voditeljica i autorica ovog projekta Ksenija Banović, književna prevoditeljica s bugarskog jezika, koja je istovremeno i knjižničarka, ugostila je Olgu Olinski, sveučilišnu profesoricu iz Ukrajine koje je podijelila osobnu priču o dolasku u Osijek. Osim nje, na tribini su sudjelovali i Natalija Havelka (Centar za mir i ljud-

ska prava), Mirna Šostarko (DKolektiv - organizacija za društveni razvoj) i Sanjica Faletar s Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku.

Događaj je organiziran u povodu Svjetskog dana migranata koji se svake godine obilježava 18. 12., na inicijativu Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog

fakulteta u Osijeku, koji obrađuje i buduće knjižničare u kontekstu promišljanja o društveno angažiranom i odgovornom knjižničarstvu. Naime, danas se narodne knjižnice, kao demokratske i svima dostupne informacijske i kulturne ustanove, u visokorazvijenim zemljama diljem svijeta smatraju katalizatorima društvenog razvoja koje promiču društvenu raznolikost i multikulturalnost kao zajedničku baštinu čovječanstva s v a r a n j e m u v j e t a z a m e d u k u l t u r n i d i j a l o g. Suvreme-

ne multikulturene knjižnične usluge pritom, s jedne strane, podrazumijevaju pružanje potrebnih informacija i knjižničnih usluga koje su posebno namijenjene useljničkim manjinama, azilantima, radnicima-migrantima itd. S druge pak strane istinski društveno angažirane knjižnice pružaju tzv. multikulturene informacije, građu i usluge svim knjižničnim korisnicima (većinskom, domaćem stanovništvu) kako bi oni bolje razumjeli životne priče svojih novih sugrađana, njihovu kulturu, umjetnost, tradiciju, jezik, književnost (koliko god bile različite od naših) u cilju razvijanja međukulturnog dijaloga, međusobnog poštivanja i prihvaćanja koji su neophodni za skladan suživot u suvremenim multikulturenim društvima.

DRAMSKI STUDIO GLUME I LUTKARSTVA

Katica Šubarić

Na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku u sklopu programa cjeloživotnog učenja započela je nastava iz programa Dramski studio glume i lutkarstva.

Kreativno izražavanje u glumi i lutkarstvu omogućava brzu i preciznu spoznaju kazališnog promišljanja koja, u konačnici, omogućuje kontinuirano svjesno praćenje dramskog sadržaja. Završetkom programa polaznici stječu znanja, vještine i sposobnosti iz područja glume i lutkarstva koja im

moгу pomoći u potencijalno profesionalnim uvjetima kao priprema za neku od dramskih akademija u Hrvatskoj ili inozemstvu ili kao pomoć u borbi s tremom pri bilo kojem obliku javnog nastupa (izlaganja u školi, obrane diplomskih ispita...). Program Dramskog studija glume i lutkarstva traje jednu akademsku godinu (60 sati). Polaznicima će se omogućiti sudjelovanje na međunarodnom festivalu kazališnih akademija "Dioniz", koji se svake godine održava u organizaciji Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku i koji okuplja dramske akademije iz

zemlje i svijeta, kao i posjeti javnim prezentacijama i ispitnim predstavama studenata AUKOS-a.

Voditelji su Dramskog studija doc. dr. art. Katica Šubarić i asistent Marijan Josipović na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku. Dodatna objašnjenja kao i prijavnice mogu se naći na mrežnoj stranici Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku www.uaos.unios.hr ili kod Dražene Stanković, voditeljice Ureda za poslove organizacije studija; telefon: 099 312 6192, od 7 do 15 sati, ili na e-adresi dstankovic.aukos@gmail.com.

ŠTO JEDAN PAS RADI NA NASTAVI ENGLESKOG JEZIKA?

Domagoj KOSTANJEVAC

U četvrtak, 14. prosinca 2023. održano je treće popularno-znanstveno događanje u sklopu 12. ciklusa Otvorenog četvrtka kao dijela projekta popularizacije znanosti FUŽ&JA Filozofskog fakulteta u Osijeku. Izv. prof. dr. sc. Kristina Cergol s Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održala je predavanje "Terapijski pas u nastavi engleskog jezika".

U predavanju su se prikazali projekti kojima se započeo rad na uvođenju terapijskog psa u nastavu engleskog jezika. Projektima se istraživalo proučavanje odnosa koji se razvija između psa i djeteta, utjecaj psa na emocije djeteta i kako sve to može pomoći učenju engleskog jezika. U jednom projektu djeca su čitala psima na engleskom jeziku pri čemu se pazilo da jedno dijete uvijek čita istom psu kako bi se kasnije mjerila emocionalna povezanost djeteta sa psom. Važno je što se pokazalo da se smanjuju netočno izgovoreni fonemi, opadao je i broj netočno izgovorenih riječi i traženje pomoći. Djeca su u intervjuu rekla da se većini

jako sviđjelo čitati psu (neki ma nije bilo ugodno), bili su motivirani čitati u slobodno vrijeme, stekli su samopouzdanje u čitanju na engleskom jeziku. Također, djeca su s vremenom postala opuštenija. Predavačica navodi da su moguća tri oblika sudjelovanja psa u nastavi engleskog jezika: potpuna integracija, opcionalna integracija (nakon zajedničke aktivnosti djeca se podijele u skupine, a djeca bi mogla doći i čitati psu), prisutnost bez aktivnosti. I ovdje se preliminarni rezultati pokazali da su djeca motivirana surađivati sa psom na nastavi, razvila se snažna povezanost sa psom, a vokabular je usvojen. Jedno je dijete

reklo da se smiri kad mazi psa, a tu tvrdnju potvrđuju i medicinska istraživanja koja pokazuju da maženje psa smanjuje stres i razinu kortizola. Istraživanja mogućnosti uključivanja psa u nastavu i dalje se nastavljaju, što je svakako važno jer je riječ o uistinu društveno važnim istraživanjima.

Nakon predavanja razvila se zanimljiva rasprava o tom kako uključiti pse u nastavu ostalih jezika, ali i drugih predmeta, ima li istraživanja o tome, što je sve potrebno da bi jedan pas postao terapijski pas, kakvi su međunarodni odjeci projekata itd. Otvoreni četvrtak nastavlja se događanjima već u prvoj polovici siječnja.

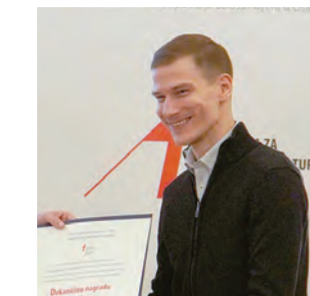
Nagrade i priznanja na Akademiji za umjetnost i kulturu

Ivana Guganović

U srijedu, 6. prosinca održana je Svečana sjednica Akademijškog vijeća tijekom koje su studentima na prijedlog odsjeka, a s obzirom na postignut uspjeh i realizaciju umjetničkih i znanstvenih projekata, dodijeljene dekanice nagrade. Tijekom iste Svečane sjednice dodijeljene su dekanice nagrade i priznanja zaposlenicima te zahvale partnerima Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Izražena je duboka zahvalnost partnerima koji su podržali projekte te svojom nesebičnom podrškom doprinijeli rastu i razvoju Akademije za umjetnost i kulturu. Počasni smo i ponosni što smo svjedoci tih izuzetnih trenutaka koji odražavaju visoke standarde izvrsnosti i međusobne podrške unutar i izvan Akademije.

DEKANIČINA NAGRAĐA (ZA AKADEMSKU GODINU 2022./2023. GODINU)

- Nera Mamić
- Katarina Sarić
- Marta Mršić
- Ivana Bašić
- Ana Ilaković
- Laura Kolesarić
- Martina Kuterovac
- Tin Užar
- Ivan Vuknić
- Elena Lučić
- Dragica Čavala
- Nataša Takač

NAGRAĐENI NASTAVNICI, ADMINISTRACIJA I TEHNIČKA SLUŽBA

- ODSJEK ZA GLAZBENU UMJETNOST
- doc. dr. sc. Amir Begić
 - ODSJEK ZA INSTRUMENTALNE STUDIJE I KOMPOZICIJU S TEORIJOM GLAZBE
 - doc. art. Ana Horvat
 - ODSJEK ZA KAZALIŠNU UMJETNOST
 - izv. prof. dr. sc. Alen Biškopović
 - ODSJEK ZA KREATIVNE TEHNOLOGIJE
 - Lorna Kalazić Jelić, asistentica
 - ODSJEK ZA KULTURU, MEDIJE I MENADŽMENT
 - doc. dr. sc. Igor Mavrin
 - ODSJEK ZA VIZUALNU I MEDIJSKU UMJETNOST
 - Nikola Kovač, umjetnički suradnik
 - ADMINISTRACIJA I TEHNIČKA SLUŽBA
 - dr. sc. Vesna Galić, mag. oec. Melita Medarski
 - POSEBNE NAGRADE
 - doc. art. Anica Tomić
 - doc. dr. sc. Damir Šebo

EFOS i ŽITO GRUPA potpisali sporazum o suradnji

Ivana UNUKIĆ

Ekonomski fakultet u Osijeku potpisao je i Sporazum o suradnji i stručnoj praksi s renomiranim osječkom tvrtkom Žito Grupa 21. studenog 2023. godine. Time je najavljen izborni kolegij prakse koji je izrastao iz programa dobrovoljnih praksi, a uveden je prema novom programu Ekonomskog fakulteta u Osijeku na prijediplomskom i diplomskom studiju što podrazdavlja poduzeća u okruženju i nastavnici EFOS-a. Dekan Ekonomskog fakulteta u Osijeku prof. dr. sc. Boris Crnković i član Uprave Žito grupe Jozo Ljubičić potpisali su sporazum o znanstveno-stručnoj suradnji kojim EFOS i Žito od sada i formalno nastavljaju dugogodišnje partnerstvo u realizaciji

zajedničkih akademskih i gospodarskih ciljeva. Prema uhođanoj uspješnoj praksi EFOS-a, suradnja je prvenstveno usmjerena na daljnje unaprijeđenje kvalitete i modernizaciju studijskih programa te razmjenu stručnih znanja i iskustava putem stručne prakse. S obzirom na to da je ŽITO grupa tvrtka koja na području Osječko-baranjske županije, ali i Republike Hrvatske, predstavlja prehrambu i poljoprivrednu proizvodnju, studentima EFOS-a može pružiti vrijedna znanja i iskustva kao i upoznavanje s tvrtkom koja za posla i razvija mlade talente s područja Slavonije i Baranje. ŽITO grupa predstavlja se studentima Ekonomskog fakulteta u Osijeku i tijekom prosinca kroz projekt "Upoznaj poslodavca".

▼ Kako je došlo do uključenosti UNIOS-a u projekt Start for Future?

Vremeplov uključenosti UNIOS-a u projekte koji su doveli do Start for Future od 2012. godine pokazuje konzistentnost istraživačkih aktivnosti UNIOS-a u području poduzetničkog obrazovanja, jačanju inovacijskog kapaciteta sveučilišta i razvoja inovacijskih ekosustava: ASTEE (Assessment Tools and Indicators in Entrepreneurship Education), 2012. - 2015. EEPHIC (Evaluation of Entrepreneurship Courses in Higher Education Institutions and Centers), 2018. - 2019. entreTime (European Training Programme for Educators),

Slavica Singer

Start for Future suradni je konzorcij čije je osnivanje u 2023. godini rezultat spajanja dvaju projekata financiranih kroz EIT HEI Initiative (European Institute of Innovation and Technology, s fokusom na izgradnju inovativnog kapaciteta visokoškolskih institucija). Zbog svojih referencija u poduzetničkom obrazovanju, UNIOS je bio sudionik jednog od tih projekata - TANDEM+ (Transformation, Acceleration, Networking, Development, Entrepreneurial education and Mentoring), financiranog u razdoblju 2021. - 2023. Start for Future financiran je kao nastavak za razdoblje 2024. - 2027. što je posebno priznanje za ostvarene rezultate u pilot-fazi koja se ostvarivala kroz Tandem+ projekt. Glavni ciljevi EIT HEI Initiative, ugrađeni u projektne aktivnosti Start for Future, jesu: jačanje partnerstva između visokog obrazovanja, poslovnog sektora i istraživačkih institucija

Mentorica Dominika Crnjac Milić (FERIT) i ocjenjivačica poslovnih planova Anamarija Delić (EFOS) na prezentaciji studentskih poslovnih planova INOVA BUDI UZOR, Zagreb, 28.9.2023. kao dio aktivnosti projekata TANDEM+ i SFF

2020. - 2022. (Transformation, Acceleration, Networking, Development, Entrepreneurial Education and Mentoring*), s 8 partnera, bio je financiran kroz EIT HEI Initiative u razdoblju 2021. - 2023. Projekt je bio važan temelj za Start for Future projekt jer je istraživački fokus bio na transformaciji partnerskih sveučilišta u poduzetnička sveučilišta, s izraženim inovacijskim kapacitetom i razumijevanjem kako oblikovati suradnju među različitim akterima u izgradnji regionalnih inovacijskih centara. UNIOS je vodio istraživačke aktivnosti u izradi training programa i programa mentorstva. EUFORIA (Education Framework for Urban Resilience Innovation; Developing, Connecting and Digitising Regional Innovation Valleys), 2021. - 2024., sa sedam partnera, financiran je kroz EIT HEI Initiative. Kao dio Start for Future projekta, EUFORIA ima za cilj ojačati regionalne inovacijske centre povećanjem broja inovacijskih sudionika. Voditelj je projekta Strascheg Center for Entrepreneurship, a UNIOS sudjeluje u izgradnji ekspertse platforme u području obrazovanja i mentorstva. SFF DeepTech+ (DeepTech in Higher Education Institutions and Ecosystems through Entrepreneurial Education), 2023. - 2024., s 11 sveučilišta partnera. Voditelj je projekta Universidade de Aveiro, Portugal. UNIOS je nositelj gru-

pe aktivnosti na dizajniranju training programa za edukaciju sudionika iz sveučilišta, poslovnog sektora, lokalne uprave i civilnog društva kako oblikovati suradnju u jačanju inovacijskog kapaciteta svih aktera poduzetničkog ekosustava kroz razumijevanje holističkog pristupa i međupovezanosti, imajući u fokusu UN ciljeve održivog razvoja. U svim tim projektima UNIOS je referentna institucija za poduzetničko obrazovanje te je vodio ili vodi dionice projekata u tom području.

Fokus projekta Start for Future

Start for Future najbrže je rastući otvoreni savez sveučilišta, novih poslovnih pothvata, industrije i javnih institucija čija suradnja djeluje u smjeru stvaranja povezanih inovacijskih centara u Europi. Aktivnosti tog projekta podržao je Grad Osijek pismom namjere o suradnji, a u projektu, osim UNIOS-a, za sada sudjeluju BIOS, Centar za poduzetništvo i Osijek Software City. Očekujemo u uspješnu suradnju s Osječko-baranjskom županijom (koja je upoznata s aktivnostima projekta) i ostalim istočno-hrvatskim županijama. Start for Future djeluje kroz četiri međusobno povezane aktivnosti: Program edukacije za jačanje kapaciteta poduzetničkog sveučilišta (training za istraživače i nastavnike, razvoj

mentora za komercijalizaciju istraživačkih rezultata i studentskih poslovnih ideja) Program povezivanja akademskog i poslovnog sektora u kreiranju novih poslovnih pothvata Program suradnje poslovnih inkubatora u cilju međusobnog učenja i otvaranja mogućnosti pristupa tržištima drugih zemalja za nove poslovne pothvate lokalnih inkubatora Program podrške razvoju regionalnih inovacijskih centara (regional innovation valleys) u kojima se ostvaruje djelotvorna suradnja između lokalnih aktera (sveučilišta, poslovnog sektora, lokalna uprava, civilno društvo), ali i međunarodna suradnja u razvoju inovacijskih rješenja u različitim sektorima djelovanja.

Uloga UNIOS-a u Start for Future

Dosadašnje aktivnosti UNIOS-a kao partnera u Start for Future bile su najviše fokusirane na program edukacije nastavnika/istraživača/mentora i studenata kao i na senzibiliziranje svih aktera regionalnog poduzetničkog ekosustava u razvoju problema regije i mogućim rješenjima (kroz niz razgovora vođenih 2021. - 2023. godine). U 2024. godini očekuju se značajne aktivnosti u preostalim trijma programima (povezivanje akademskog i poslovnog sektora, međunarodno povezivanje inkubatora i formaliziranje regionalnog inovacijskog

START FOR FUTURE

- projekt koji povezuje studente, istraživače/nastavnike u inovacijskim procesima pokretanja poslovnog pothvata

UNIOS delegacija na godišnjem sastanku SFF konzorcija, Minhen, 23.11.2022.: Slavica Singer, voditeljica tima, Jasenka Crnković, dogradonačelnica Grada Osijeka, Sunčica Oberman Peterka (EFOS) i Anamstij Delić (EFOS)

Marko Karavla, student FERIT-a (u sredini) - poslovna ideja o optimizaciji hranjenja na farmi pernatih životinja korištenjem projektiranog dodatka na hranilicu isprisanog 3D tehnologijom, kroz aktivnost projekta TANDEM+ i SFF

centra). Projektne se aktivnosti provode sa studentima, nastavnicima i istraživačima na Ekonomskom fakultetu, Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija, Građevinskog i arhitektonskog fakulteta i Fakultetu agrobiotehničkih znanosti. Očekuje se proširenje projektnih aktivnosti i na ostale sastavnice Sveučilišta. Uključenost UNIOS-a u te projekte bila je rezultat međunarodne prepoznatljivosti u području poduzetničkog obrazovanja što je potvrđeno i dobivanjem UNESCO-ove Katedre za poduzetničko obrazovanje (2008. godine).

Očekivanja za 2024. godinu

Sastanak sa svim potencijalnim partnerima održan je pod vodstvom prorektorice prof. dr. sc. Sonje Vile 9. studenog 2023. godine. Na sastanku su sudjelovali predstavnici UNIOS-a - EFOS, FERIT, FAZOS, GFOS; Centra za poduzetništvo, BIOS-a, TERA Tehnopolisa, Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije. Voditelj i inicijator Start for Future projekta, prof. dr. sc. Klaus Sailer, direktor Strascheg Centre for Entrepreneurship, prezentirao je ambiciozne ciljeve projekta i očekivanja od UNIOS-a kao jednog od deset sveučilišta čije je sudjelovanje od 2012. godine u projektima koji su doveli do Start for Future. Dogovoreno je da se do travnja 2024. godine predloži model regionalnog inovacijskog centra s prijedlogom uloge pojedinih partnera. Također se očekuje stvaranje interdisciplinarnih timova studenata i istraživača unutar sveučilišta s mogućnosti međunarodnog povezivanja s ostalim partnerima u projektu za pokretanje poslovnog

Nagradu za znanstvenu monografiju u 2022. godini primila je prof. dr. sc. Ružica Pšihistal, redovita profesorica u trajnom izboru, za znanstvenu monografiju Studije o Marulićevoj Juditi, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2022.

Nagradu za znanstveni rad u 2022. godini primio je prof. dr. sc. Željko Pavić za znanstveni rad Vaccination conspiracy beliefs among social science & humanities and STEM educated people - An analysis of the mediation paths. U: PLoS One 17 (2022.), 3: 3e0264722 (suautorstvo s Adrijanom Šuljok).

Nagradu za znanstveni rad u 2022. godini primila je i doc. dr. sc. Ana Werkmann Horvat za znanstveni rad Comprehension of different types of novel metaphors in monolinguals and multilinguals. U: Language and Cognition 14 (3) (2022.) (suautorstvo s Bolognesi, M., Littlemore, J. i Barnden, J.).

Nagrade za znanstveni rad u 2022. godini Filozofskog fakulteta u Osijeku

Na redovnoj sjednici Fakultetskog vijeća u srijedu, 13. prosinca 2023. godine Dekan Filozofskog fakulteta u Osijeku dodijelio je nagrade za znanstveni rad u 2022. godini istaknutim znanstvenicima. Nagradu za znanstvenu monografiju u 2022. godini primila je prof. dr. sc. Ružica Pšihistal, redovita profesorica u trajnom izboru, za znanstvenu monografiju Studije o Marulićevoj Juditi, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2022.

Autorica je na temelju detaljnog poznavanja prethodnih domaćih i inozemnih maruloloških istraživanja, a dopunjujući ih vlastitim inventivnim, metodološki sustavnim i teorijski zaokruženim pristupom, ostvarila znanstveno utemeljen analitički opis najvažnijih odrednica Marulićeve Judite. Autorica je u monografiji značajno proširila dosadašnja znanja o Marulićevoj Juditi te je uz rekapitulaciju ogromnog broja studija svojih domaćih

prethodnika donijela iznimno vrijedne i inovativne uvide u Marulićevu Juditu, oslanjajući se na meritornu stranu literaturu, posebice iz područja studija o biblijskoj Juditi, renesansnih studija, srednjovjekovne retorike i egzegze, biblijske epike, kulturne povijesti i antropologije - što ukupno s primarnim izvorima čini više od šest stotina bibliografskih jedinica. Dakle, autorica je književnootorijska, književnopoljovna i filološka znanja u užem smislu proširila znanjima iz područja teologije, filozofije, kulturne antropologije u interdisciplinarnim proučavanjima - što je dovelo do savim novih znanstvenih uvida. Nagradu za znanstveni rad u 2022. godini primio je prof. dr. sc. Željko Pavić za znanstveni rad Vaccination conspiracy beliefs among social science & humanities and STEM educated people - An analysis of the mediation paths. U: PLoS One 17 (2022.), 3: 3e0264722 (suautorstvo s

Adrijanom Šuljok). Rad prof. dr. sc. Željka Pavića Vaccination conspiracy beliefs among social science & humanities and STEM educated people - An analysis of the mediation paths (suautorstvo s Adrijanom Šuljok) donosi dosada neistraženo pitanje utjecaja obrazovanja na stavove o cijepljenju (i općenito stavove o znanosti) predlaganjem medijskih puteva preko kojih različite epistemčke kulture djeluju na stavove o cijepljenju. Znanstveni je doprinos rada ne samo sociologiji nego i interdisciplinarnom području javnoga razumijevanja znanosti (public understanding of science). Nagradu za znanstveni rad u 2022. godini primila je i doc. dr. sc. Ana Werkmann Horvat za znanstveni rad Comprehension of different types of novel metaphors in monolinguals and multilinguals. U: Language and Cognition 14 (3) (2022.) (suautorstvo s Bolognesi, M., Littlemore, J. i

Barnden, J.). Rad doc. dr. sc. Ane Werkmann Horvat Comprehension of different types of novel metaphors in monolinguals and multilinguals (Language and Cognition, 14 (3), 2022: 401-436; suautorstvo s Bolognesi, M., Littlemore, J. i Barnden, J.) izniman je doprinos razumijevanju načina na koji višezjezično utječe na razumijevanje metafora i pruža uvid u kognitivne mehanizme uključene u razumijevanje novih metafora. Rezultati su rada iznimno važni za područja jezičnog obrazovanja i učenja drugog jezika jer sugeriraju kako višezjezično može poboljšati kognitivnu fleksibilnost i olakšati razumijevanje apstraktnog i figurativnog jezika. Također, ovaj rad doprinosi boljem razumijevanju vrlo relevantne i popularne znanstvene teme, tj. teme potencijalnih kognitivnih razlika između višezjezičnih i jednojezičnih govornika (vidi engl. the bilingual advantage debate).

EFOS i BELJE PLUS potpisali suradnju!

Ivana UNUKIĆ

U srijedu, 15. studenog 2023. godine Ekonomski fakultet u Osijeku potpisao je sporazum o znanstveno-stručnoj suradnji s tvrtkom Belje plus d. o. o. Time je učvršćena suradnja na zajedničkim projektima koji će podići kvalitetu i relevantnost studijskih programa, a studentima omogućiti održavanje stručne prakse u Belju plus. Popisnici sporazuma - prof. dr. sc. Boris Crnković, dekan EFOS-a; Damir Leko, izvršni direktor Poslovnog područja poljoprivrede Fortenova grupe i predsjednik Uprave Belje plus, te Ivan Begović, član Uprave Belje - izrazili su zadovoljstvo tim sporazumom s težnjom da ta suradnja dovede do novih projekata, proizvoda i usluga od kojih će prosperirati i šira zajednica. Navedena znanstveno-stručna suradnja nastavak je duge tradicije razmjene znanja i iskustava između akademske i gospodarske zajednice Osječko-baranjske županije u svrhu osiguravanja temelja za daljnji

gospodarski rast šire regije. Kao renomirana kompanija od iznimnog nacionalnog značaja, Belje plus d. o. o. pružit će studentima EFOS-a vrijedna znanja i iskustva kroz stručne prakse, studije slučaja, ustupanje podataka za učenje u okviru nastave te vježbe testiranja i istraživanja tržišta na svojim proizvodima. Uz to, tvrtka u sklopu suradnje dobiva važnu priliku za dodatno predstavljajući studentima u ulozi potencijalnog poslodavca te za razvoj mladih talenata koji mogu dodatno obogatiti kadar

onalno etabliranom kompanijama, dok tvrtkama partnerima omogućuju ciljni razvoj i odabir budućeg kvalitetnog kadra za daljnje unaprijeđenje poslovanja. Na naše neizmjerano zadovoljstvo, posljednja u nizu ovakvih znanstveno-stručnih suradnji postignuta je upravo s jednom od perjanica Slavonije i Baranje te kontinentalne hrvatske u cijelosti, tvrtkom Belje plus." Osim navedenog, u sklopu EFOS projekta "Upoznaj poslodavca", 29. studenog 2023. godine na EFOS-u je gostovala tvrtka Belje plus d. o. o., a njihove su predstavnice studentima omogućile vrlo zanimljivo predavanje pod nazivom "Be Agri future Belje". Rukovoditeljica ljudskih resursa Ines Terežić predstavila je tvrtku i opiala ključne procese u radu ljudskih resursa. Martina Parić, voditeljica nabave, podijelila je svoje iskustvo rada u Belju plus, a Vanja Vovk, pripravnica u marketingu, sa studentima je podijelila kako je izgledao selekcijski proces kroz koji je i sama nedavno prošla.

POTPISAN SPORAZUM O SURADNJI IZMEĐU AKADEMIJE ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU I DUBROVAČKOG MEDIJSKOG CENTRA

Studenti osječke Akademije svoju će praksu obavljati i u Dubrovniku

Tomislav LEVAK

Dana 28. studenoga 2023. na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku službeno je potpisan sporazum o suradnji između Akademije i Dubrovačkog medijskog centra. Sporazum o suradnji potpisali su dekanica Akademije prof. dr. sc. Helena Sablič Tomić i direktor DMC-a Maro Majstorović.

Sklapanje sporazuma predstavlja nastavak širenja mreže partnera i suradnika Akademije u Hrvatskoj i inozemstvu. Na osnovi njega provodit će se različiti oblici suradnje, s naglaskom na predviđenu realizaciju studentskih praksi, studijskih posjeta i terenske nastave na medijskim platformama koje obuhvaća DMC - Libertas televiziji (LTV), tjednoj tiskovini Glas Grada te internetskim portalima Glas Grada i Libero portal.

“Akademija ima šest odsjeka. Odsjek za kulturu, medije i menadžment jest odsjek koji se primarno bavi znanstveno-istraživačkim radom i propitivanjem medijskih i kulturoloških prostora. Nama je jako važno da trisetotinjak studenata koji studiraju na ovom našem odsjeku može imati kvalitetnu praksu ne samo u našem regionalnom području već i izvan njega. Zbog toga je

ova suradnja s Dubrovnikom i njihovim medijskim platformama iznimno važna kako bi studenti izišli iz već poznatih kanona i otvorili prostore novoga iskustva”, naglasila je dekanica Helena Sablič Tomić. “Dubrovački medijski centar omogućuje studentske prakse za studente viših godina studija. Praksa uključuje sve operativne aktivnosti na medijima u sastavu DMC-a, a to su: Libertas TV, LTV to go, liberoportal te glasgrada tiskano i online izdanje. Također, u sklopu materijalnih prava studentima će biti pokriveni smještaj, prijevoz do Dubrovnika i od Dubrovnika te honorar za praksu”, istaknuo je direktor DMC-a Maro Majstorović.

Nakon potpisivanja sporazuma Maro Majstorović okupljenim je nastavnicima i studentima prijediplomskih i diplomskih studija predstavio Dubrovački medijski centar. Student druge godine diplomskog studija Akademije Filip Jurić, koji je u srpnju i kolovozu 2023. uspješno proveo mjesec dana na praksi u Dubrovniku, opisao je svoja iskustva i stečena znanja te prikazao nekoliko svojih snimljenih priloga. Kako je istaknuo, prve sljedeće prakse osječkih studenata u DMC-u bit će organizirane u veljači i ožujku ove godine, odnosno po završetku aktualnog zimskog semestra i zimskih ispitnih rokova.

SUDJELOVANJE ALUMNI „FTRR” NA SARMIJADI U POŽEGI

Berislav ANDRLIĆ

Alumni “FTRR” organizirao je promociju Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi u sklopu jedne od najpoznatijih gastro manifestacija ovih prostora a to je “Sarmijada” koja se organizirala u “Grginom dolu”. Organizator ove poznate manifestacije je Udruga za baštinu, kulturu i turizam “Požeški čuvari baštine” Požega i Tjednik Kroni-

ka požeško-slavonska. Cilj ove manifestacije je popularizacija ovog starog i gotovo autotonomog jela, koje se može naći u raznim prigodama i prilika u našem kraju. Jednostavno je nezaobilazna gastro delicija slavonskih stolova. Prilikom navedenog događaja u Studentskom domu u Požegi studenti uz nadzor mentora i glavne kuharice Maje Šakota napravili su studentsku sarmu koja je bila u glavnoj konkurenciji za prestižnu nagra-

du. Zanimljiv i tradicionalan okus ostavio je dojam kako kod komisije tako i kod ostalih posjetitelja ove gastro manifestacije. “Studentska sarma” je pokazala da osim teorijskog dijela nastave studenti na Fakultetu veliki dio pozornosti posvećuju i praktičnom djelu gastronomije. Svi koji su na manifestaciji posjetili stol Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi mogli su osim sarme uživati u vrhunskim Akademskim vinima zlatne

doline te tradicionalnim kolačima koji se pripremaju ovdje u Slavoniji. U sklopu događaja sniman je prilog za novi projekt Hrvatske radiotelevizije čiji je voditelj Robert Knjaz. Na promociji ispred Fakulteta bili su nazočni prodekan za razvoj i poslovanje Fakulteta turizma i ruralnog razvoja doc. dr. sc. Berislav Andrić, članovi udruge Alumni Ivan Matijević, Zdravko Matičević te predsjednik Alumni “FTRR” Bruno Horvat.

IZVEDENA STUDENTSKA PREDSTAVA „KOKOSRETNO”

Hrvoje SERŠIĆ

Predstava “KokoSretno” autorski je projekt studenata glume i lutkarstva Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Predstava prati glavnu junakinju Koko. Ona živi na malom otoku Motu čiji su stanovnici bezbrižno udaljeni od svijeta i ništa im ne nedostaje. Kada dođe vrijeme da Koko preuzme ulogu poglavice, s pomoću čarobnog kokosa putuje svijetom kako bi stekla

sve one vrline i vještine koje voda mora posjedovati.

Ta je vesela lutkarska predstava zacijelo zabavila pripadnike različitih generacija. Asistentica Lorna Kalazić i studenti Odsjeka za kreativne tehnologije (AUKOS) sudjelovali su u izradi lutaka. Igraju: Nina Crnčević, Inka Eldan, Katarina Han, Lovro Klepo, Petra Pribić, Martina Slakoper, Laura Vrban. Mentori na kolegiju: izv. prof. art. Hrvoje Seršić i Andrija Krištof, asistent

U POTRAZI ZA TAJNOM ELENE FERRANTE

Jelena PATAKI ŠUMIGA

U četvrtak, 30. studenog 2023. održano je drugo popularno-znanstveno događanje u sklopu 12. ciklusa Otvorenog četvrtka kao dijela projekta popularizacije znanosti FUZ&JA Filozofskog fakulteta u Osijeku. Ana Badurina, nagrađivana književna prevoditeljica i viša lektorica na Odsjeku za talijanistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, održala je predavanje "Elena Ferrante, genijalna spisateljica".

Premda o Eleni Ferrante kao osobi iza svjetskih književnih uspješnica ne znamo mnogo, njezine knjige govore i više nego dovoljno. Unatoč međunarodnim pokušajima pronicanja u misterij njezina identiteta, spisateljica je i dalje nepoznanica sa stavom da kvalitativno literaturi nije potrebna promocija da bi pronašla svoje čitatelje, a što globalni odjek njezinih tekstova i potvrđuje. Napuljska tetralogija *Genijalna prijateljica* (Profil knjiga, 2016.-2018.) te samostalni romani *Dani zaborava* (2015.), *Mučna*

ljubav (2019.), *Lažljivi život odraslih* (2020.) i *Mračna kći* (2021.), od kojih su prvi i ponajbolji naslovi dobili svoje (holivudske) ekranizacije, već su godinama predmet razgovora u akademskim, knjižkim i klupskim krugovima, ali i svakodnevnim razgovorima. Duboko intimnim prikazima ženskih tema - potrage za identitetom i samoostvarenjem, majčinstva, prijateljstva, izdaje, napuštanja i pomirenja - Ferrante podjednako zaokuplja i fascinira žensku i mušku, stariju i mlađu, visokoobrazovanu i širo-

ku publiku. Ana Badurina, njezina hrvatska prevoditeljica i prije svega strastvena čitateljica koja je Ferranteine izvorne talijanske tekstove preporučila hrvatskim izdavačima davno prije nego što je na njima počela raditi, povod tomu vidi u bolno iskrenom, pa čak i surovom prikazu ženskih, majčinskih, bračnih i prijateljskih odnosa te Ferranteinu *genijalnom* stilu koji istodobno uspijeva obuhvatiti širu političku, ekonomsku i društvenu situaciju poslijeratne Italije te nijansirane unutar-

nje svjetove svojih (anti)junakinja. Nadalje uspjeh Ferranteinih knjiga moguće je pripisati njezinu spajanju tzv. niske, žanrovske književnosti i gotovo stereotipnih motiva, poput žene i majke koju muž ostavlja zbog mlade i djevojke koja nastoji razotkriti tajnu svoje pokojne majke, s visokom književnošću koja ne daje odgovore, već ponire u dubinu likova i odnosa. Borba spisateljice protiv čvrsto zadanih književnih okvira rezonira s borbom njezinih junakinja s društvenim očekivanjima od žena, što sve

pridonosi aktualnosti njezinih tema i čitateljskom poistovjećivanju s tekstovima. Na kraju predavanja razvila se neizbježna rasprava o indicijama koje upućuju na muški, odnosno ženski identitet iza pseudonima Elene Ferrante, ali i o njezinim temama, potvrđujući enigmatičnu talijansku spisateljicu kao predmet još mnogih budućih rasprava. Tako je zaključeno drugo popularno-znanstveno predavanje 12. ciklusa Otvorenog četvrtka, a treće će uslijediti sredinom prosinca.

Mario ORŠOLIĆ

VAŽNOST PRAVILNE PREHRANE SPORTAŠA

U prepunoj vijećnici Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek, na prvi rođendan knjige "Food&Focus", autorica i studentica Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu Sara Kostović osjećim je sportašima i studentima održala predavanje o važnosti pravilne prehrane. Predavanje je pratilo slijed tema obrađenih u autorici knjizi, a prisutni su imali mogućnost osobno sudjelovati u obliku odgovora na postavljena pitanja i održavanja cjelokupne interak-

cije. Predavanje je pratilo više od 80 posjetitelja (MOK Mursa Osijek, na čelu s trenerom Marijem Teppertom, ŽOK Ferivi Višnjevac, s trenerom Danijelom Mazurom, Davor Grgić, trener, i tenisačice teniskog kluba Tennis Talents Osijek, kickboksач Borna Bilandžić Kickboxing kluba Sveti Duh Osijek, Saša

Šešum i Atila Salaj iz Atletskog kluba Slavonija-Žito i drugi), a svoje pozitivne dojmove izrazili su svi prisutni. Sara kaže da je knjiga zamišljena i pisana kako bi potpuno bila prilagođena svim uzrastima, sportašima koji već sada aktivno nižu uspjehe, ali i za one najmlađe koji trenutno negdje rade svoje

prve sportske korake. "Iznimno mi je drago što je upravo Osijek domaćin rođendanske promocije knjige. I ovim putem želim zahvaliti prodekanici Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek Steli Jokić na pozivu kao i profesoru Mariju Oršoliću za pomoć prilikom cijele organizacije. Ta-

koder, zahvale na podršci i suradnji idu i svim okupljenima koji su odlučili izdvojiti svoje vrijeme i dati priliku temi koja se još uvijek, nažalost, lako "gurne pod tepih", posebice kada je u pitanju sport. Svim sportašima i studentima želim uspješan nastavak sportske i akademske godine s vjerom da su iz predavanja dobili nešto korisno što će im pomoći unaprijediti kvalitetu života za vrijeme sportskih i studentskih dana, ali i kasnije u budućnosti. Nadmašili ste sva moja očekivanja!" - istaknula je Sara Kostović. Na odslušano predavanje

osvrnuo se i trenutačni član Odbojkaškog kluba Mursa iz Osijeka Ante Giljanović: "Predavanje je, prije svega, bilo vrlo zanimljivo i edukativno. Sara nam je uistinu puno pomogla, kako u kontekstu uviđanja nekih prehrambenih propusta tako i u prilici da se dodatno unaprijedimo. Smatram da se o prehrani sportaša još uvijek iznimno malo priča i definitivno sam stava da bi se na tome trebalo poraditi jer je to jedan od važnijih čimbenika kada govorimo o postizanju maksimalnih sportskih rezultata, od individualnih do klupskih."

PROMOCIJA KNJIGE GENDER DIFFERENCES IN CONGRESSIONAL SPEECHES

Dragana BOŽIĆ LENARD

U **utorak, 28. studenog 2023.**, u sklopu programa popularizacije znanosti FUŽ&ja, promovirana je znanstvena monografija *Gender Differences in Congressional Speeches* autorice Dragane Božić Lenard u izdavaštvu Ethics Press Publishing. O knjizi su govorili prof. dr. sc. Marija Omazić s Filozofskog fakulteta u Osijeku, izv. prof. dr. sc. Anita Dremel s Filozofskog fakulteta u Osijeku, dr. sc. Ashnil Murray s Torrens University Australia, prof. dr. sc. David Robinson s Holmes Institute, Australija i autorica doc. dr. sc. Dragana Božić Lenard s Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek.

Prof. dr. sc. Marija Omazić, koja je bila mentoricom autorici pri izradi doktorske disertacije koja je podlogom za predmetnu znanstvenu monografiju, govorila je početnicima suradnje s autoricom pri definiranju teme, metodologije i provođenja istraživanja za doktorsku disertaciju. Naglasila je detaljno provođenje istraživanja na ogromnom korpusu korištenjem mješovite metode (kvalitativno i kvantitativno), što govori o iznimnom znanstvenom doprinosu predmetne znanstvene monografije. Također, prof. dr. sc. Omazić je strukturalno predstavila knjigu istaknuvši doprinos svakog pojedinog poglavlja.

Izv. prof. dr. sc. Anita Dremel publiku je upozнала sa svojom poveznicom s autoricom. Nakon upoznavanja na jednoj međunarodnoj konferenciji u Slovačkoj i uočavanja zajedničkih znanstvenih interesa u području rodne razlike, izv. prof. dr. sc. Dremel, koja je predsjednica Povjerenstva za rodnu ravnopravnost Sveučilišta u Osijeku, pozvala je autoricu doc. dr. sc. Dragana Božić Lenard da bude članicom spomenutog Povjerenstva. Izv. prof. dr. sc. Dremel govorila je o rodnom sličnostima i razlika iz sociološke i socio-

lingvističke perspektive koje i autorica spominje u knjizi. Naglasila je važnost osvjetljavanja potrebe za rodnom sličnostima i rodnom ravnopravnostima uvijek, ali posebno sada u vrijeme 16 dana aktivizma u što se tematika predmetne knjige izvrsno uklapa. **Dr. sc. Ashnil Murray** i **prof. dr. sc. David Robinson**, neki od međunarodnih recenzentata predmetne knjige, javili su se videovezom iz Australije. Dr. sc. Ashnil Murray govorio je o iznimnom znanstvenom, ali i praktičnom doprinosu znanstvene monografije koja se bavi rodnom razlikama u političkim govorima jer je i sam aktivan političar kojemu je knjiga otvorila vidike te je zbog rezultata prezentiranih u njoj počeo pripremati svoje političke govore na posve drugačiji način. Prof. dr. sc. David Robinson govorio je o nepresušnim praktičnim primjerima koji se mogu iskorištiti u poslovnoj sferi, stoga osim znanstvenog, knjiga ima i praktičnu komponentu. Konačno, autorica **doc. dr. sc. Dragana Božić Lenard** govorila je o motivaciji za pisanje znanstvene monografije koja je nastala kao dopunjeno izdanje njene

doktorske disertacije za koju je dobila istraživačku stipendiju British Scholarship Trusta i provela dva mjeseca na Middlesex University London, a potom ju obranila na Filozofskom fakultetu u Osijeku pod mentorstvom prof. dr. sc. Marije Omazić. Autorica je rekla da je na ideju za knjigu došla istražujući područje višejezičnosti tijekom kojeg je naišla na ideju da muškarci i žene govore različitim jezikom pritom govoreći istim nacionalnim jezikom. Dalje je istraživala područje dok nije pronašla bazu govora dovoljno robusnu za provođenje istraživanja. U znanstvenoj je monografiji predstavljena jezična analiza 80 kategorija koje su se kretale od dugačkih riječi i rečenica preko svih jezičnih kategorija (zamjenice, glagoli i sl.) do riječi koje koristimo kada govorimo o novcu, vjeri, uspjehu i sl. Autorica je za predstavljanje knjige izabrala kategoriju osobnih zamjenica koje, pojedinačno, dobivaju najviše pažnje znanstvenika. Orijentirala se na osobne zamjenice *ja* i *mi* za koje se u njenom istraživanju pokazalo da ne postoji statistički značajna razlika u upotrebi između političarki i političara, no pronađene su značajne kontekstualne razlike zbog kojih su se političarke pokazale ozbiljnijima i profesionalnijima te više orijentirane na birače koje predstavljaju za razliku od političara koji su se poistovjećivali s političkim strankama koji su ih iznjedrili, ali istovremeno pokušavajući skupiti političke bodove dijeleći svoja privatna iskustva. Autorica je zaključila predstavljanje svojim mišljenjem da još uvijek postoje rodne razlike u javnoj sferi, no ne toliko evidentne kao prije nekoliko desetljeća. Vjeruje da su žene svjesne dominacije muškaraca u političkoj sferi i da prihvaćaju norme koje oni postavljaju ulazeći u "njihov svijet", no smatra da moraju biti oprezniji prilikom pokušaja prebijanja staklenog stropa jer bi se na tom putu mogle porezati.

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

ODLUKE I PROMJENE

Mudro riješiti, a strpljivo izvršiti

Homer

Ana KURTOVIĆ

U kontekstu Nove godine često se spominju novogodišnje rezolucije, odnosno odluke koje su većinom vezane uz neke promjene u ponašanju. Iako se većina ljudi najčešće ne pridržava tih odluka, bar ne dugoročno, potreba da odluke vežemo uz datum koji ima značenje novog početka ilustrira da donošenje odluka i ustrajanje u njima nije lagano. Zašto ne ustrajemo u mnogim odlukama? Najčešći odgovor koji možemo čuti jest taj da nismo uistinu željeli to što smo odlučili ili nismo dovoljno motivirani, disciplinirani i sl., a sve što trebamo jest dovoljno nešto željeti ili poraditi na disciplini. No jesu li stvari uistinu toliko jednostavne? Da su stvari tako jednostavne, onda bi mnogo više ljudi mijenjalo svoje nezdrave navike, primjerice prestanak pušenja, nakon prve odluke ili ustrajalo u novim zdravim navikama poput primjerice vježbanja, nakon prvog pokušaja. Iстина je da su promjene navika teške. Očekivanjem da ćemo se jednostavno pridržavati donesenih odluka i tako promijeniti navike zapravo samima sebi podmećemo noge jer, kad nam to ne uspije, često krivimo sebe (a često nas i drugi krive) što nismo dovoljno "disciplinirani" ili smo "slabi karakteri". Također, postajanje neke doživje kao neuspjeh što često dovodi do odustajanja od željene promjene. Međutim, to su posustajanja, prepreke, teškoće, a ne nužno krajnji neuspjesi. Naime, na promjene navika ne treba gledati u terminima sve ili ništa. To su procesi koji mogu zadržavati korake unazad, stanke, prepreke i sl. Naravno da je ustrajnost u odlukama važna, ali ona se ne mjeri ishodom ponašanja (npr. ne pušenje). Može se mjeriti i time koliko ćemo puta ponovo pokušati, odnosno koliko ćemo se puta vratiti istoj odluci. Kako si pomoći da ustrajemo u odlukama o promjeni navika? Korisno je odluke donositi na temelju neke vrijednosti, nečega što nam je važno umjesto u terminima nekog željenog ishoda. Dakle, ako je odluka prestanak pušenja, to je zbog toga što želimo raditi dobro za svoje zdravlje. U tom slučaju, ako posustanemo, umjesto okrivljavanje sebe što nismo uspjeli u nepušenju, možemo sutra ponovo donijeti istu odluku te pokušati ponovo - i opet smo napravili nešto dobro za

svoje zdravlje. Takav pristup dobar je za motivaciju jer nam usmjerava pozornost na postupke koji su u skladu s onim čemu težimo, što nam je važno. Ako uz neizbježne korake unazad skupimo dovoljno postupaka koji su u skladu s vrijednosti kojoj težimo, mnogo je veća vjerojatnost da će to rezultirati trajnom promjenom nego ako inzistiramo na jednoj velikoj, trajnoj promjeni nakon jedne čvrste odluke.

Također, ako na promjenu navika gledamo kao na proces, onda je lakše prihvatiti činjenicu da procesi traju. Ni jedna se navika nije brzo razvila pa tako neće ni brzo nestati. Dakle, bilo da je riječ o prestanku s nekim lošim navikama ili razvoju novih, dobrih navika, treba imati na umu da se navike razvijaju tijekom vremena i to ponavljanjem. Ponavljanje je ključno kako bismo mogli uvidjeti i doživjeti korist od uvedenih promjena. Naime, ako uzmemo primjer redovitog vježbanja - nakon prvih nekoliko puta mala je vjerojatnost da ćemo doživjeti neke osobite želje, a još manje ugodne učinke. Štoviše, veća je vjerojatnost da ćemo više doživljavati neugodu u vidu napora, bolova i sl. Svijest o tome da je to dio procesa i da će trajati neko vrijeme neće umanjiti tu neugodu, ali nam može pomoći da ustrajemo. Naime, ako smo svjesni da će nam što pričinjavati neugodu i biti teško, a ipak odlučimo to napraviti jer nam je iz bilo kojeg razloga to važno, onda prije zaslužujemo pohvalu nego kritiku što to ne radimo dobro ili što nam je teško. Možda čak možemo biti i malo ponosni na sebe jer smo napravili nešto što je neugodno i teško, ali važno i korisno. Takav stav izuzetno je koristan za motivaciju jer su pozitivni poticaji daleko učinkovitiji od grubljih poput okrivljavanja i kritiziranja samoga sebe. Također, ako na promjenu navika gledamo kao na proces i dajemo si pravo da posustanemo i da nam bude teško, onda možemo biti suosjećajni prema sebi i, umjesto kritiziranja, zapitati se kako si možemo pomoći. Time si otvaramo više mogućnosti da prilagodimo proces mijenjanja navika svojim potrebama i sklonostima - bilo da je riječ o praktičnim aspektima, primjerice u koje ćemo vrijeme vježbati, ili o tome kako da si pomognemo s neugodnim učincima poput napora ili dosade, kako se nagraditi za napredak, kako izbjeći neke zamke i sl.

Prema tomu, ako možemo donijeti odluku koje ćemo se čvrsto držati bez posustajanja - odlično. Ako ne možemo, to je sasvim u redu. Ponekad je strpljenje u podlozi odlučnosti.

STUDENTSKI STRIP

● Uradci studenata diplomskog sveučilišnog studija Ilustracije na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku pod mentorstvom doc. art. Dubravka Matakovića

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

● Izdavačka djelatnost, kojoj Sveučilište u Osijeku pridaje veliku pozornost, rezultat je neprekidnoga znanstvenog i stručnog rada sveučilišnih djelatnika. Sveučilišni udžbenici, znanstvene knjige, monografije i

priručnici djela su koja opsegom i kvalitetom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cjelina i trajni su doprinosi afirmaciji i razvitku Sveučilišta u Osijeku.

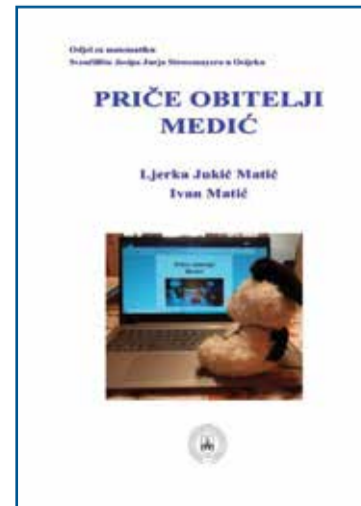
Sveučilišni priručnik

PRIČE OBITELJI MEDIĆ

● Autori:
doc. dr. sc. Ljerka Jukić Matić,
prof. dr. sc. Ivan Matić

U sklopu diplomskog nastavničkog studija matematike i informatike se javlja izražena potreba za osposobljavanjem budućih nastavnika za dodatnu nastavu matematike. Temeljna su značajka spomenute nastave motiviranost učenika te pravilan odabir tema za poučavanje. Upravo je ovim čimbenicima posvećen predmet Učenička matematička natjecanja, koji se izvodi kao izborni predmet u sklopu završne godine nastavničkog studija. Kroz pomno odabrane se teme studentima prikazuje motivira-

jući pristup popularizaciji matematike, koji je istovremeno isprepleten s pripremom učenika za natjecanja. Na taj se način usvajaju metode pomoću kojih se mogu demistificirati natjecanja iz matematike te motivirati učenike na rad koji nadilazi standardno gradivo osnovne i srednje škole. Priče obitelji Medić predstavljaju sveučilišni priručnik za opisani predmet. U seriju su priča svakodnevne tematike uklopljeni matematički zadaci širokog spektra, koji pokrivaju gradivo nastave matematike od završnih razreda osnovne do kraja srednje škole. Također, zadatci okupljeni u priručniku su ciljana vrlo različitih težina, od zadataka

koji se mogu uklopiti u standardnu nastavu matematike, preko zadataka primjerenih za početne razine natjecanja, do onih kakvi se pojavljuju na najvišim razinama. Priče obitelji Medić su ispočetka nastajale polako i stidljivo, unutar rubrike posvećene nagradnim zadacima u jednom stručnom časopisu te predstavljajući savršeno nestandardnu obitelj koja postaje kroničar tekućih zbivanja. Kao vjerojatno i većinu obitelji, Mediće nije izvedivo sasvim dobro razumjeti dok na sebi svojstven način komentiraju aktualne događaje, no ne može im se osporiti stalni rad, upornost i sposobnost u rješavanju matematičkih izazova.